

2. lpp. Kormorāni un citi zvēri.

3. lpp. Pūka, cipara «5» un *Māju* zīmē.

4. lpp. Paklīda runas, ka ieradīšoties Ulmanis un ar mazbānīti braukšot uz Mazirbi. Lokomotīves vadītājam iedeva lielus, baltus cimdsus.

6. lpp. Menca pilnā rīklē sauc.

7. lpp. Līvu tautas nams — mūsu pils?

8. lpp. Sveicieni no Dainu kalna.

Redaktora ziņa

Mums labāk

Mēdz teikt, ka pasaules ļaunums ceļoties no salīdzināšanas. Postoši tas ir tad, ja ļaujames daudzgalvu skaudības pūķim, kas čukst: cik netaisni, kādam ir labāk un vairāk. Taču reizēm ir auglīgi palūkoties visapkārt. Lai aizgūtu idejas un arī tāpēc, lai no jauna saprastu, ka neesam ne dumjākie, ne nabadzīgākie. Arī pašlaik.

Mums joprojām ir visas mācību iestādes, un skolotājiem ir darbs. Mums ir sakarīga dome, kas neceļ paniku, bet laiku pa laikam atgādina, ka ķibeles nebūs mūžīga, un cenšas savu darbību skaidrot ie-

dzīvotājiem. Visu vecumu iedzīvotājiem ir gana plašas iespējas sevi radoši izteikt un kaut ko baudīt arī no kultūras. Par spīti visam darbojas pašu ražotnes, dodot cilvēkiem iztiku un pašvaldībai — nodokļus. Patlaban arī bezdarbniekiem pavērusies izdevība ko nopelnīt, un šī Eiropas Savienības programma darbojas labāk nekā dažā labā dižpilsētā. Galu galā joprojām izdodam savu avīzi, un dzīvību ieguvusi novada interneta lapa www.dundaga.lv, — ieskatieties tajā un ziņojiet par iecerēm un jaunumiem!

Alnis Auziņš

DOMES SIMT DIENAS

Atskatoties uz paveikto, 8. X Dundagā un 14. X Kolkā ar iedzīvotājiem tikās jaunā novada vadītāji.

Dundagā. Varbūt vainojams hokejs?

Ja atskaita pils zālē sēdošos deputātus un pašvaldības darbiniekus, tad *mirstīgo* dundadznieku bija kādi 5–6. Domes vadītājs minēja, ka, iespējams, savu daļu paņēmis televīzijas raidītais hokejs.

A. Zumbergs atzina, ka iepriekš deputātu kandidāti allaž solījuši tikt ar iedzīvotājiem, bet ievēlēti to aizmirsuši. Pēc simt dienām ir, uz ko atskatīties, un arī tauta drīkst savus priekšstāvjus kritizēt uz pilnu klapi.

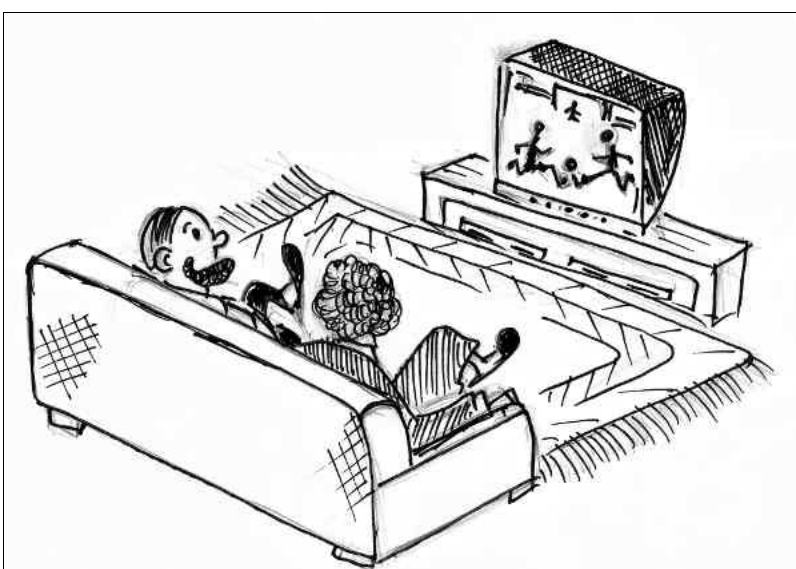
Par padarīto. Ir nodibināts Dundagas novads. Izveidotas trīs pastāvīgās komitejas. Notikušas trīs reiz vairāk domes sēžu nekā paredzēts.

Vairākkārt grozīts budžets. Ne tikai tāpēc, ka apvienotas divas pašvaldības, bet arī tāpēc, ka Dundagas puse no gada sākuma centusies ietaupīt, Kolka ziemā ne. «Bijām drusku apvainojušies, bet pagātni vairs nav vērts pieminēt», sacīja priekšsēdētājs. Tā kā pirmajā pusgadā Kolkas pašvaldība notērējusi Ls 191 000, otrajam atlicis Ls 101 000. No Kolkas mantotie vairāk nekā Ls 20 000 nesamaksātu rēķinu pāries uz nākamā gada novada budžetu. Ievērojami samazinot paš-

valdības darbinieku algas, šī gada budžetu izdevies līdzsvarot. Jau martā Dundagas pašvaldības darbinieku algas samazinātas par 17%, pēc tam vēl par 20% (domes administrācijas darbinieki vidēji tagad

jāpaveic. Priekšsēdētājs tomēr arī piektdienās līdz pusdienlaikam bieži vien ir domes ēkā, un tādā gadījumā viņu var apmeklēt.

No augusta pārņemta Mazirbes speciālā internātpamatskola ar tās budžetu un problēmām. Neprofesionāli mainīts jumts, tagad jācinās ar darbu veicējiem. Labi vismaz, ka ūdens negāžas iekšā. Tagad skola ir mūsu īpašums, un mēs atbildam, lai valsts finansējumu pareizi, likumīgi izmantotu.

• — *Atkal tas sports! Vai tad nevarēja vienreiz parādīt Zumberga tikšanos ar iedzīvotājiem?*
Dundadznieka zīmējums

sauņem Ls 335 pirms nodokļu nomaksas), tāpēc dome lēma, ka piektdienās darbinieki drīkst nenākt uz darbu, arī domes administrācija tad nestrādā. Darāmais gan

No septembra novada vadība administrē skolotāju algas. Tā kā tas notika algu ievērojama samazinājuma laikā, nepatika nāca pār novada domes galvu, kas bija kļuvusi par darba devēju. Valsts gan nosaka ob-

ligāto izglītību un dod finansējumu. Pašvaldības ziņā ir no iekasētiem nodokļiem skolas uzturēt.

Apvienoties izdevies veiksmīgi. Būtībā visas novada funkcijas pilda bijušie Dundagas pašvaldības darbinieki, uzņemoties papildu darbu. Kolkā strādā tikai pārvaldnieks un grāmatvedis, protams, skolu un bērnudārza vadītāji, tautas namu vada mūzikas skolas vadītāja.

Visas institūcijas dibinātas it kā no jauna, un visas pārzina visu novadu — gan Dundagas, gan Kolkas pagastu. Ir arī jauni darbinieki, kā būvvaldē. Lietpratīgs ir būvinspektors, kas atrod un pierāda celtnieku nepaveikto un trīs mēnešos jau radis pašvaldībai vairāku tūkstošu latu ietaupījumu.

Sociālais dienests atdalīts no Veselības un sociālās palīdzības centra un atrodas bērnudārza *Kurzemīte* ēkā, kur kādreiz mita zobārsti. No jaunā gada dienests acīmredzot pārņems pašvaldību sadarbības apvienības *Ziemeļkurzeme* pansionātu slimnīcas ēkā. Tajā vieta būs arī Ventspils un Talsu novada iedzīvotājiem, ja to domes nelems citādi.

Mazirbes bibliotēka pārcelta uz internātskolu Mazirbē. Tur varēs uzstādīt Bila Geitsa palīdzības programmas datorus, kādi ir pārējās novada bibliotēkās un kas divus gadus stāvēja neizpakoti Lībiešu tautas namā.

Gatavojot nākamo budžetu, visi būs vienlaikus novada iedzīvotāji, no katra deklarētā iedzīvotāja aprēķinās iedzīvotāju ienākumu nodokli un ieskaitīs novada kontā, un dome lems, cik līdzekļu katrai iestādei atbilstoši to funkcijām un plāniem piešķirs.

Daudz paveikts novada attīstībai, piedaloties dažādos

projektos ar līdzfinansējumu.

Ūdenssaimniecības projekts visā Kurzemē gaidīts vairāk nekā 6 gadus. Tā kopējās izmaksas ir ap miljonu latu, no tiem 75% nodrošina ES Kohēzijas fonds, 15% pašvaldība, 10% valsts. Tāpēc Valsts kasē esam ņēmuši Ls 140 000 ilgtermiņa aizņēmumu. Lielais ieguldījums ir saprātīgs, jo dos atdevi — labāku ūdeni, drošāku kanalizācijas un attīrīšanas sistēmu, paplašinās kanalizācijas tīklu, samazinās vides piesārņojumu. Cerams, ka nākamgad projekts noslēgsies.

Projekts sākotnēji bija plānots apmēram 2,5 miljonu latu apmērā, tikām cauri ar miljonu, jo krīzē celtniecības cenas krietni kritušas.

Gandrīz pilnībā atjaunota sporta zāle *Mazajā skolā*, kas nebija remontēta kopš uzcēlšanas 1956. gadā un

*Nobeigums
5. lappusē.*

Novada dome apbalvo

Viesturu Rērihu par mūža ieguldījumu savam novadam — Kolkas pūtēju orķestra izveidi, vadīšanu un tā vārda daudzinašanu, līdzdalību pasākumos

Es savai Dundagai

Daci Šmiti par profesionāli daudzveidīgu ieguldījumu Dundagas kultūras dzīvē, ilggadēju koncertmeistares darbu, lieliskiem sasniegumiem, vadot jauniešu ansambli, un atsaucību, gatavojot muzikālos priekšnesumus

Es savai Kolkai

Beneventu Ružāni par rosīgu pensionāru kultūras dzīves rīkošanu, līdzdalību ansambli «Sarma»

Par ieguldījumu pagasta attīstībā

Tamāru Zoltāni par krīzes apstākļos saglabātām vairāk nekā 40 darba vietām, par iespēju iedzīvotājiem saņemt lauksaimniecības pakalpojumus, kā arī par rosīgu sabiedrisko dzīvi — līdzdalību ansambli, kori, pasākumos

Aigu Ūdri par aktivitāti un ieguldījumu dažādu projektu izstrādē un īstenošanā Kolkas pamatskolā

Gada jauniešis Dundagā

Magdu Frišfeldi par 2. vietu valstī zinātniskās pētniecības darbu konkursā, 2. pakāpes diplomu valstī skatuves runas konkursā, par līdzdalību skolas un pašvaldības kultūras dzīvē

Gada jauniešis Kolkā

Jāni Māguru par līdzdalību sporta dzīvē un pūtēju orķestrī

Oktobrī un novembrī

Pilī

31. X plkst. 17.00 Dundagas jauktā kora 140 gadu jubilejas koncerts.

11. XI plkst. 17.00 Lāčplēša dienā lāpu gājieni no vidusskolas uz parka estrādi.

14. XI pilī ciemosies *Latvijas Avīze*.

No 16. XI pils kolonālā Latvijas Republikas dibināšanai veltītu Mākslas un mūzikas skolas audzēkņu darbu izstāde.

18. XI plkst. 18.00 valsts svētku sarīkojums: pašvaldības apbalvojumi, koncerts.

Kolkas Tautas namā

7. XI plkst. 19.00 Dundagas amatiereteātra izrāde — Harija Gulbja *Aijā, žūžū, bērns kā lācis*, režisore Valda Kamara. Ieeja: Ls 1. Pēc izrādes deju vakars kopā ar savējiem. Ieeja: Ls 2. Apmeklējot abus pasākumus, jāmaksā Ls 1,50.

18. XI plkst. 14.00 valsts svētku sarīkojums: pašvaldības apbalvojumi, audio vizuāla stāsta *Burinieku gadsimts* priekšstāde (autore Dženeta Marinska), mūzikas skolas un pašdarbības kolektīvu koncerts.

Ko tie nospriež, tas paliek

Novada domē 23. septembrī...

► Remonts Mazirbes skolā

I/k *Sanikas* Mazirbes speciālās internātpamatskolas mācību korpusam vasarā mainījās skārda jumtu, apstrādājis jumta koka konstrukcijas ar uguns aizsardzības līdzekli, remontējis ventilācijas skursteņu apmetumu, mainījis lietusedens teknes.

Būvvalde atradusi būtiskus būvniecības normatīvo aktu pārkāpumus: būvdarbi notikuši bez būvvaldes saskaņojuma, būvniecības process nav dokumentēts, nav kontrolēta būvdarbu izpildes kvalitāte, strādniekiem nav atbilstošas kvalifikācijas. Paveikto darbu kvalitāte nav apmierinoša, liela daļa veikto darbu jāpārstrādā. Tāmē norādītās cenas atsevišķās pozīcijās daudzkārt pārsniedz tirgus cenas, būvprojomi tāmē — jumta konstrukciju patiesos apjomus.

Dome nolēma grozīt 08.09.2009. noslēgtu līgumu ar i/k *Sanikas* un iekļaut tajā visas nepieciešamās likumu un pasūtītāja prasības atbilstoši patiesajiem būvprojomiem un būvniecības izmaksām.

► Labierīcību remonts

Piešķīra Ls 3213,83 Veselības un sociālās palīdzības centra sanitārā mezgla un zem tā atrodošās virtuves ārkārtas remontam. Piešķīra Kolkas pamatskolas struktūrvienībai PII *Rūķītis* internāta daļā vajadzīgā papildu sanitārā mezgla ierīkošanai Ls 1580.

► Bērnudārza žogs

Nolēma ierīkot žogu un vārtus, lai atdalītu pirmsskolas izglītības iestādes *Kurzemīte* teritoriju, kurā uzturas audzēkņi, no pārējās publiski pieejamās ēkas daļas. Piešķīra tam Ls 1408.

► Revidenti

No auditorfirmām saņemti 5 revidentu pakalpojumu piedāvājumi. Nolēma slēgt līgumu par finanšu pārbaudi veikšanu pašvaldībā un tās iestādēs ar SIA *Revidentu Serviss*.

► Kolkas pagasta teritorijas plānojums

Nolēma izstrādāt Kolkas pagasta teritorijas daļas plānojuma grozījumus, ņemot vērā LR Vides ministrijas 09.07.2009. atzinumu Nr.3-07-1/4970 par Kolkas, Ušu un Vaides ciema robežām.

► Pašvaldības nodeva

Apstiprināja 23.09.2009. saistošos noteikumus Nr. 9 *Nodeva par Dundagas novada Domes izsniegtajiem oficiālajiem dokumentiem un apliecinātām to kopijām*.

► Kolkas internāts

Apstiprināja Kolkas pamatskolas internāta budžetu no 2009. gada septembra līdz decembrim.

► Ūdenssaimniecības dotēšana

Piešķīra SIA *Ziemeļkurzeme* Ls 0,06 un SIA *Kolkas ūdens* Ls 0,03 ikmēneša dotāciju par katru paceltā ūdens kubikmetru.

► Ceļa izdevumi

Nolēma apmaksāt diviem skolēniem ceļu no Pitraga uz Dundagas vidusskolu.

Atteica apmaksāt 2 Jaundundagas bērniem ceļu uz Kolkas pamatskolu, jo ir iespējams mācīties Dundagas vidusskolā.

► Katlu māja Brīvības ielā 2

Nolēma ar Ls 400 atbalstīt katlu mājas atjaunošanu Brīvības ielā 2.

► 2009. gada budžeta precizēšana

Apstiprināja saistošos noteikumus Nr. 10 *Par Dundagas novada paš-*

valdības 2009. gada budžeta grozījumiem.

► Valsts svētkus gaidot

Nolēma valsts svētkos ar prēmiju par mūža ieguldījumu apbalvot vienu cilvēku, ar pateicības rakstiem *Es savai Dundagai* un *Es savai Kolkai* pa vienam katrā pagastā, ar pateicības rakstu *Par ieguldījumu pagasta attīstībā* pa vienam katrā pagastā, ar pateicības rakstiem *Gada jauniešis Dundagā* un *Gada jauniešis Kolkā* pa vienam katrā pagastā. Dundagas pagasta padomes nolikumu par iedzīvotāju apbalvošanu piemēros arī Kolkas pagastā.

Noteica, ka svētku sarīkojumu šogad gan Kolkā, gan Dundagā svēnēs 18. novembrī.

► Kolkas pamatskolas nolikums

Apstiprināja Kolkas pamatskolas nolikumu.

► Sorosa fonda projekts

Uzdeva Kolkas pamatskolas direktorei Antrai Laukšteinei kopā ar Attīstības nodaļas vadītāju Guntu Abaju sagatavot pieteikumu *Sorosa fonda — Latvija* izsludinātajam projektu konkursam programmā *Pārmaiņu iespēja skolām*.

► Kolkas pagasta detālplānojums

Izdeva saistošos noteikumus Nr. 11 *Par Kolkas pagasta padomes 23.02.2009. saistošajiem noteikumiem Nr. 2 «Detālplānojums Nr.07/08/07 Kolkas pagasta nekustamā īpašuma Brīzes teritorijai, kad. Nr. 8862-007-0257»*.

► Skolēnu ēdināšanas vidusskolā

Nolēma izsludināt konkursu ēdināšanas pakalpojuma sniegšanai Dundagas vidusskolā.

► Telpu noma

Noteica Dundagas evaņģēliski luteriskajai draudzei par pils mazās zāles un garderobes izmantošanu *Alfa* kursiem nomas maksu Ls 1,00 par stundu.

► Avīzes cena

Atstāja nemainīgu informatīvā

izdevuma *Dundadznieks* pasūtīšanas cenu Ls 0,50 mēnesī.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem *Labrenči* (8,5 ha), *Saules iela 7* (0,217 ha) un *Dakterlejas 5* (10,2 ha).

► Detālplānojumi

Nolēma uzsākt detālplānojuma izstrādi īpašumam *Stacijas iela 3*. Nodeva sabiedriskajai apspriešanai sagatavoto detālplānojuma pirmo redakciju īpašumam *Atvari*.

► Īpašuma nosaukums

Piešķīra no īpašuma *Dadži* atdalāmajam zemes īpašumam nosaukumu *Galaiski*. No īpašuma *Pipari* atdalāmajam zemes gabalam piešķīra nosaukumu *Jaunpipari*. No īpašuma *Dakterlejas 5* atdalāmajam zemes gabalam piešķīra nosaukumu *Daktermeži*.

► Ģenētiski modificētie organismi

Nolēma publicēt paziņojumu laikrakstos *Latvijas Vēstnesis* un *Dundadznieks* par nodomu noteikt ģenētiski modificēto organismu audzēšanas aizliegumu Dundagas novada teritorijā līdz 2014. gada 31. decembrim. Sabiedrības viedokļi, priekšlikumi un iebildumi iesniedzami novada domē līdz 31. XII.

► Īpašuma sadale

Atļāva sadalīt zemes īpašumu *Seņķi 3* atsevišķos īpašumos: *Seņķi* (4,3 ha), *Smilgas* (31,7 ha) un *Stigas* (9,9 ha).

► Novērošanas tornis Kapteiņos

Piekrita fiksētas novērošanas stacijas un torņa būvniecībai Kolkas pagasta *Kapteiņos*, ja tiek saņemts atbilstošs Ministru kabineta rīkojums.

► Apkures uzlabošana

Nolēma pasūtīt projektus par Veselības un sociālās palīdzības centra ēkas apkures sistēmas pievienošanu bērnudārza ēkas katlu mājai un centrālās apkures ierīkošanai *Likajā*

muižā no pils katlumājas.

► Interesu izglītība

Izveidoja interešu izglītības programmu izvērtēšanas un mērķdotācijas sadales komisiju: Uldis Katlaps (vadītājs), Smaida Šnikvalde, Aiga Štrausa, Antra Laukšteine, Regīna Rūmniece un Linda Vīksna.

► Dzīvokļa lūgums

Neuzņēma dzīvokļu rindā vienu lūdzēju, kas neatbilst maznodrošinātās personas statusam un par līdzšinējo dzīvesvietu īri nemaksā.

► Kolkas ūdensapgāde

Piešķīra Ls 6594 Kolkas ūdens-
torņa remontam.

... un 15. oktobrī

► Latvijas-Šveices projekta autobuss

Nolēma piedalīties Latvijas un Šveices projektā, lai iegādātos 19 vietu autobusu skolēnu pārvadāšanai. Pašvaldībai jādod 10% līdzfinansējums iegādei un jā rūpējas par autobusa uzturēšanu.

► Apbalvojumi valsts svētkos

Ar apbalvojumu *Par mūža ieguldījumu savam novadam* nolēma apbalvot Kolkas pagasta iedzīvotāju Viesturu Rērihu. Ar atzinības rakstu *Es savai Dundagai* apbalvot Daci Šmiti, ar atzinības rakstu *Es savai Kolkai* — Beneventu Ružāni, ar atzinības rakstiem *Par ieguldījumu pagasta attīstībā* apbalvot Tamāru Zoltāni un Aigu Ūdri, ar atzinības rakstu *Gada jauniešis Dundagā* — Magdu Frišenfeldi, ar atzinības rakstu *Gada jauniešis Kolkā* — Jāni Māguru.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz 15,0 ha zemes gabalu, ko atdalīs no nekustamā īpašuma *Plavnieki*, un piešķīra tam nosaukumu *Plavas*.

Protokols pārlūkoja Aivars Miška

Kormorāni un citi zvēri

12. X Likajā muižā ar novada domes priekšsēdētāju Aldonu Zumbergu, izpilddirektoru Elmāru Pēterhofu un pašvaldības darbiniekiem tikās Ventspils reģionālās vides pārvaldes direktore Inguna Pļaviņa. Viņa galvenokārt iepazīstināja ar jaunumiem vides jautājumos, kas skar pašvaldības. Publicējām tikai to, kas varētu interesēt plašāku iedzīvotāju loku.

I. Pļaviņa ziņoja, ka reorganizēta Dabas aizsardzības pārvalde: visu aizsargājamo teritoriju administrācijas apvienotas Dabas aizsardzības pārvaldē (DAP). Līdz ar to reģionālā vides pārvalde (RVP) vairs nedarbojas ar kontroli un uzraudzību īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās. Teritorijas pārzina DAP.

I. Pļaviņa norādīja, ka DAP nedarbojas ar īpaši aizsargājamo teritoriju valsts kontroli, īpaši aizsargājamo sugu un biotopu, hidroliegumu apsaimniekošanu un aizsardzību. Pārējās funkcijas, kas atrodas ārpus īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām, pilda RVP.

Viņa pastāstīja, ka gadījumos, kad zemes īpašnieki vēlas pārdot vai pirt zemi īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, atteikumu no pirmpirkuma tiesībām valsts vārdā dod DAP. Par grozījumiem šo teritoriju apsaimniekošanas režīmā arī informē tā pati iestāde. Ventspils reģionālās vides pārvaldes direktore iepazīstināja ar izmaiņām likumā par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kas attiecas uz aizsargājamiem kokiem un akmeņiem. Līdz šim likuma redakcijā to aizsargājamā josla bija 10 m. Pēc grozījumiem 10 m attiecas tikai uz akme-

ņiem, bet kokiem to skaita no vainaga projekcijas. I. Pļaviņa sacīja, ka tas ir loģiski, jo citādi kādam raženākam kokam, kura vainaga projekcija ir lielāka par 10 m rādiusā, var sanākt, ka koks vēl nav beidzies, bet aizsargjosla gan.

Vides speciāliste informēja arī, ka 36. pantā par krasta kāpu aizsargjoslu ir grozījumi, kas uzskatāmi kā atvieglojumi. Pirmā izmaiņa ir par esošo ēku un būvju rekonstrukciju: atļauts «rekonstruēt esošās ēkas vai būves, nepārsniedzot esošo būvapjomu, bet, rekonstruējot esošās dzīvojamās ēkas, kuru platība ir mazāka par 150 kvadrātmetriem, to kopējā platība pēc rekonstrukcijas nedrīkst pārsniegt 150 kvadrātmetrus». Tātad šķūnītīm jāpaliek vecajās robežās, bet dzīvojamā māju var palielināt līdz 150 m². Te gan jāpiebilst, ka likumā arī rakstīts: «Visai darbībai jānotiek atbilstoši vietējās pašvaldības noteiktajai teritorijas atļautai izmantošanai». Otrā norma nosaka — daudz vieglāk ierīkot autostāvvietu krasta kāpu aizsargjoslā: «atļauts veikt mehānisko transportlīdzekļu stāvlaukumu un glābšanas staciju būvniecību un tiem nepieciešamo pieviedceļu un teri-

torijas labiekārtošanai nepieciešamo mazāku būvju ierīcību».

Inguna Pļaviņa pastāstīja par 17.02.2009. grozījumiem 91. noteikumos *Kārtība, kādā reģionālās vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums*. Noteikumi stipri grozīti, piemēram, tehniskie noteikumi nav vajadzīgi zemes transformācijai, lielo siltumniču kompleksu, ūdens apgādes, angāru, atpūtas vietu un tūristu mītņu un mobilo sakaru torņu būvniecībai.

Ir veikts vēl kāds grozījums, kas neiepriecinās zemniekus. Tas ir grozījums *Sugu biotopu likumā* — 2009., 2010. un 2011. g. neapņēma un neizmaksā atlīdzību par aizsargājamo sugu, nemedijamo putnu un dzīvnieku nodarītajiem kaitējumiem lauksaimniecības platībām un akvaplatībām. Par kormorānu izēstajiem diķiem un dzērviu postījumiem šos 3 gadus kompensāciju neviens nemaksās, atzina I. Pļaviņa.

Tikšanās parādīja, ka nesakrīt valsts institūciju un pašvaldību viedokļi. Spilgts piemērs tam ir Vides ministrijā nonākušais Kolkas pagasta teritoriālais plānojums, kam apturētas daļas, kas attiecas uz visu ciemu robežām. Neapstiprinātās robežas savukārt rada pašvaldībai citas problēmas un kavē attīstību. Taču pašvaldības darbiniekiem bija vērtīgi uzklaut I. Pļaviņu, jo viņas sniegtās ziņas lieti noderēs darbā.

Diāna Siliņa

Jaunumi nacionālajā parkā

Slīteres nacionālā parka administrācija kopš 1. VI vairs nav patstāvīga valsts pārvaldes iestāde, bet gan Vides ministrijas Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) teritoriāla struktūrvienība. Administrācija no oktobra vidus vairs neatrodas Dundagā, Dakterlejas ielā 3, bet gan Dundagas pagasta Slīteres ciema Slīteres mežniecībā.

DAP, kuras centrs atrodas Siguldā, ietilpst 6 teritoriālās struktūrvienības, kas līdz šim bija patstāvīgas valsts iestādes: Gaujas nacionālā parka administrācija, Ķemeru nacionālā parka administrācija, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācija, Teiču dabas rezervāta administrācija un Rāznas nacionālā parka administrācija, kā arī Centra administrācijas Embūtes reģions. Katra no tām pārrauga īpaši aizsargājamās dabas teritorijas savā reģionā.

DAP Slīteres nacionālā parka administrācijas (SNPA) pārraudzībā ir 96 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Ziemeļkurzemē, to skaitā teritorijas, kuras apsaimniekojam līdz šim: Slīteres nacionālais parks un Moricsalas dabas rezervāts. No jauna klāt nākuši 36 dabas liegumi, 5 dabas parki, 53 dabas pieminekļi un visi dižkoki. Darba apjoms ir palielinājies, taču darītāju skaits samazinājies. Agrāk SNPA strādāja vairāk nekā 20 darbinieku, tagad pēc štatu samazināšanas esam 14.

SNPA darbinieki — vides inspektori — dodas reidos uz dabas teritorijām Dundagas, Talsu, Rojas, Ventpils, Kandavas, Kuldīgas un Alsungas novadā. Iepazīstoties ar jaunajām pārraugāmajām dabas te-

ritorijām, vispirms jāapzina to robežas, jāseko līdzi teritoriju dabas aizsardzības plānos paredzēto apsaimniekošanas pasākumu īstenošanai, jāraugās, kā ievēro mežu un ūdeņu izmantošanas noteikumus, un vai tūrisma infrastruktūra ir pienācīgā kārtībā. Vides inspektoru darbs ir arī sabiedrību informēt un izglītēt, kā arī dabas procesu ilgstoša novērošana jeb monitorings.

Administrācijas pētījumu un ekspertīžu daļa izsniedz dažādas atļaujas, saskaņojumus un atzinumus Ziemeļkurzemes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iedzīvotājiem, uzrauga šo teritoriju dabas aizsardzības plānus, kā arī veic tajās ekspertīzes un pētījumus.

Administrācijas centrs tagad atrodas Slīteres mežniecībā. 1936. gadā celtās mežniecības ēkas otrajā stāvā iekārtoti darbinieku kabineti. Ceram, ka rocība atļaus sakārtot arī pārējās mežniecības telpas un citas mežniecības ēkas, muižas parku, ierīkot apstādījumus. Priecājamies, ka esam atgriezušies Slīterē. Tālrunis: 63286000, fakss: 63286001, e-pasts: snp@slitere.gov.lv, mājas lapā: www.daba.gov.lv.

*Andra Ratkeviča,
Dabas aizsardzības daļas
vadītāja vietniece*

Par zaļu pat vēl zaļāks

Kolkas pamatskolā

Iznācis šī mācību gada avīzes *Skolas Vēstis* pirmais numurs. Avīzes redaktore — 8. klases meitene Anniņa Karīna Ūdre un Elīza Sakniņa (konsultante — latviešu valodas skolotāja Aisma Brande) piedāvā iepazīties ar vārda dzejoļu sveicienu visiem Kolkas pamatskolas skolotājiem Skolotāju dienā, piedzīvojumiem laivu braucienā pa Rindas upi pagājušā mācību gada noslēgumā, skolēnu atpūtas iespējām lībiešu bērnu un jauniešu radošajā nometnē *Mierlinkizt (Jūras putni)*, Zinību dienas ieviešanu 1. IX, ar talkas norisi 4. IX, skolas Zaļās komitejas meiteņu tikšanos ar vides ministru Raimonu Vējoni

un mājās pārvesto trešo Zaļo karo, ar Kolkas pamatskolas sportistu iegūtajiem diviem kausiem un 2. vietu futbolā un Rudens krosā Tal-su novada sacensībās, ar anketās izteikto vecāku viedokli par izglītības kvalitāti un pieejamību Kolkā, ar skolēnu jaunākajām «atziņām» bioloģijā.

Skolas saime pateicas Kolkas pagasta pārvaldei par garšīgo klinģeri skolotājiem Skolotāju dienā, Dundagas novada domes priekšsēdētājam Aldonam Zumbergam par viesošanos skolā un skolotājiem par ieguldījumu skolēnu izglītošanā un audzināšanā!

Šajā mācību gadā skolā darbo-

jas šādi pulciņi: Pūtēju orķestris (skolotājs Viesturs Rērihs), Sporta pulciņš (Oskars Sproģis), Vizuālās mākslas pulciņš (Dace Tindenovska), Zaļā komiteja (Aiga Ūdre), Runas pulciņš (Inese Ūdre).

13. X vecāki apsprieda bērnu sekmes un uzvedību ar mācību priekšmetu skolotājiem un klašu audzinātājiem, bet vēlāk skolēni, skolotāji un citi interesenti, tiekoties ar žurnāla *Vides Vēstis* galveno redaktori Anitru Toomu, apmainījās domām par zaļo dzīvesveidu, iepazīnās ar bioloģisko pārtiku, ar kosmētiku, dabas lietām, sadzīves ķīmiju, higiēnas precēm un dažādu maisiņu paraugiem.

19. X skolā varēja noskatīties Ērika Baloža mūziklu *Ķiplociņa piedzīvojumi*.

Antra Lauksteine

Miķeļdienas gadatirgus Dundagā

25. IX Miķeļdienas gadatirgus pulcēja zemniekus un amatniekus ar saviem ražojumiem.

Pats Miķelis domes priekšsēdētāja personā nogaršoja lauku labumus, apsveica visus ar bagāto ražu un teica laba vēlējumus turpmākajam darbam. Publiku izklaidēja Lijas Dunskas *Tals' trīniš*, Kolkas mūzikas skolas pedagogi, Dainas Miķelsones deju grupa *Sensus* un tautisko deju kolektīvs. Teātra studijas *Dundaga* jaunieši duņdžiņu mēlē apstāstīja, kā Miķeļturgu atmiņās aprakstījuši Sofija Dravniece un Veces Maze. Gadatirgus loterijā varēja laimēt gan mājai un dārzam noderīgas lietas, gan rudens gardumus, bet visi tirdzinieki — mieloties ar Lailas un Guntas turpat tirgus placī vārīto gardo Miķeļdienas zupu un nobaudīt karstu piparmētru tēju.

Dundagas amatiereteātra dalībnieces Ilze un Ruta atzina, ka dižķibeļu Dundagu nav skārusi, jo ir tik daudz tirgotāju un pircēju, bet, lai nodrošinātos pret dažādām likstām arī turpmāk, padalījās zināšanās, kādi vārdi skaitāmi un kādi darbi darāmi tieši Miķeļdienā, kā arī aicināja vīrus rādīt savu spēku kartupeļu maisa celšanā un dažu labu no tiem (proti, vīriem) atzina par «saimniecībā noderīgu un ņemamu».

Dundagas bērnudārza audzēkņi kopā ar audzinātājiem lustīgi izdancojās tautas mūzikas pavadījumā. Bērni varēja izklaidēties piepūšamajā pilsētiņā.

Smaida Šnikvalde

Interesu klubiņš Kolkā

8. X ceturtdienas pievakarē uz pirmo interešu klubiņa nodarbību tautas nama mazajā zālē ieradās gandrīz 20 vietējo, kurus vieno daudzpusējas intereses par visu jauno, vēl neapgūto un vēlme dalīties dzīves pieredzē un gudrībās.

Bija pašcepti rauši, Beneventas Ružānes uzmundrinājuma vārdi un Ilzītes (Ilzes Sojas) dziedātā: «... tējas vakari svecīšu gaismā mūsu dvēseles ieskandinās...». Izgudrot klubiņa nosaukumu, izrādās, nav nemaz tik vienkārši, tāpēc šis jautājums visiem palika mājas darbs nākamajai reizei. Nolēmām tikties divreiz mēnesī, vienreiz tematiskā vakarā, otrreiz — praktiskā nodarbībā. Iepazīstot citam citu, atklājās daudz kopēju vaļasprieku: adīšana, tamborēšana, dziedāšana, floristika, dārzs, mežs... Ziemassvētku laikā veidosim pirmo rokdarbu izstādi. Ir daudz dažādu ideju un ierosinājumu, kas lieti noderēs turpmākajām nodarbībām. Ļoti priecē atsaucība! Esam plānojuši tematiskus vakarus par psiholoģiskiem un filozofiskiem jautājumiem, par pozitīvu dzīves uztveri, par prasmi pārdzīvot šo laiku, saglabājot optimistisku dzīves skatījumu. Par katru nodarbību ziņosim!

Tuvākie pasākumi: 22. X plkst. 19.00 tiekamies ar dzejnieci Maju Laukmani, 5. XI plkst. 18.00 skatīsimies filmu par ūdens dziedinošo spēku, 11. XI plkst. 19.00 ieklausīsimies novadnieka Kārļa Lagzdiņa dzīves stāstā.

Inora Sproģe

Kam no Zagļiem bail?

9. X pilī Rūdolfa Blaumaņa Zagļus rādīja Sabīles amatierteātris.

Rajona teātru skatē sabīlnieki ar šo iestudējumu (režisore — Inga Krišāne, komponists — Vilnis Bum-bieris) šogad ieguva otro vietu. Tā-tad tiem, kas bija redzējuši skates uzvarētāju, dundadznieku *Aijā, žū-žū, bērns kā lācis*, bija interesanta iespēja salīdzināt.

Izrāde aicināja ieklausīties gad-simtu senās dzīves gudrībās, nepazaudēt tautas pašapziņu un ticēt garīgām vērtībām. I. Krišāne uzskata, ka ir interesanti salīdzināt, ko ļaudis 19. gs. beigās domāja par zagšanu un aizgājušajiem godīgākajiem laikiem (izcēlums mūsu. — Red.), par to, kas paliek pāri pēc materiālo lietu izzušanas un kam ir vērtība ārpus laikiem un uzticības krīzēm, kam ticam un kam ik dienu strādājam tagad.

Vai nu kavēja mūžam nepadarāmie darbi, vai nu mājās bija jāvaktē iespējamie zagļi, — uz *Zagļiem* bija ieradušies kādi 40 skatītāji, taču ikviens no viņiem uz brītiņu varēja aizmirst ikdienas rūpes, izbaudīt Blaumaņa humoru, pasmieties par komiskām dzīves situācijām, kādās nokļūst izrādes varoņi.

Bet beidzās viss laimīgi, jo šoreiz zagļi izrādījās tikai ... siržu zagļi. Paldies sabīlniekiem par jauko izrādi! Bet dundadzniekiem novēlu ne vienmēr baidīties no zagļiem, jo arī dzīvē tāpat kā izrādē kādu zagli kāds tomēr gaida.

Smaida Šnikvalde

Rudens darbi vidusskolā

Atskatīsimies uz paveikto pirms rudens brīvdienām.

22. un 23. X skolā iesvētīja un pārbaudīja 5. un 10. klases, nosakot spēku, izturību, gudrību, apkārību un dažādas citas prasmes. Šo pasākumu gatavoja skolasbiedri no 8. līdz 12. klasei. Pārlicinājāties, ka vidusskolā mācās izturīgi, izveicīgi un atjautīgi skolēni.

Skolā ienāk arvien jauni projekti. Tāpat kā visur Latvijā, arī Dundagas vidusskola ir iesaistījusies *eTwinning* projektā — Eiropas skolu sadraudzības projektā. Šis rudens kļuvis nozīmīgs tāpēc, ka esam ieguvuši jaunu sadraudzības skolu Bulgārijā, Baņas ciemā pie Banskas. 15. X *eTwinning* seminārā notika videokonference, kuras laikā pēc mēneša sadarbības tiešā ēterā satikās divas skolas — Dundagas vidus-

skolas 6. b klase un Sv. Hilendara Paisija pamatskolas 7. klase. Sarunas laikā skolēni stāstīja par sevi, savu skolu un valsti, kā arī vienojās par nākamajiem kopīgajiem projektiem. Uzzinājām, ka Bulgārijas partneriskolā mācās vairāk nekā 500 skolēnu un viņiem ir liela pieredze šādos projektos. Skolēni sarunājās angliiski. No jauna pārlicinājāties, cik svarīgi ir zināt valodu, lai saprastos ar jauniešiem draugiem. Abām skolām sarunājoties, klāt bija skolu direktore, kuras caur kameru varēja viena otru gan ieraudzīt, gan pamāt ar roku. Un tas ir tikai projekta sākums, ceru, ka draugus Eiropā atradīs vairākas mūsu skolas klases.

Inese Namsone

Administratīvajā komisijā

Komisija 6. X sēdē izskatīja 12 administratīvā pārkāpuma lietas, no tām: 2 administratīvā pārkāpuma protokolus sastādījis Valsts robezsardzes inspektors, 10 — Dundagas novada pašvaldības policijas inspektors.

Pēc Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (LAPK) sastādīti protokoli: par dzīvošanu bez derīgas LR pilsoņa pases (186. p. 1. d.) — 2 protokoli; par alkoholisko dzērienu nodošanu nepilngadīgu personu rīcībā (172. p. 3. d.) — 1 protokols; par bērna aprūpes pienākumu nepildīšanu, saistītu ar nepilngadīgā alkoholisko dzērienu lietošanu (173. p. 2. d.) — 1 protokols; par bērna aprūpes pienākumu nepildīšanu (173. p. 1. d.) — 3 protokoli (no tām vienu lietas izskatīšanu lūgts atlikt).

Pēc pašvaldības Saistošajiem noteikumiem *Par sabiedrisko kārtību Dundagas pagastā* sastādīti protokoli: par apstādījumu bojāšanu (4. 4. 2. punkts) — 2 protokoli;

par atrašanos sabiedriskā vietā ar atvērtu alkoholiskā dzēriena iepakojumu (5. 10. p.) — 1 protokols; par pārmērīgu alkoholisko dzērienu lietošanu, kas traucē apkārtējiem iedzīvotājiem (5. 11. p.) — 1 protokols.

Administratīvā komisija sākusī izstrādāt novada jaunos saistošos noteikumus *Par sabiedrisko kārtību Dundagas novadā*.

Dace Kurpniece,
Administratīvās komisijas sekretāre

Auto mazgātava un riepu serviss

No 21. IX SIA Dundagas meži teritorijā (tā saucamajā Meliorācijas sētā) dundadzniekiem un Dundagas viesiem pieejams jauns pakalpojums — iespējams nomazgāt automašīnu un iztīrīt tās salonu, kā arī nomainīt riepas.

SIA *Dundagas meži* valdes loceklis Nauris Freimuts: «Doma ieviest šādu pakalpojumu man radās jau pirms pāris gadiem. Reiz, peldoties Pāces dīķī, redzēju, kā turpat ūdens malā kāds automašīnas īpašnieks mazgā savu spēkratu un kā viss netīrais ūdens ieplūst dīķī. Bet tur peldas daudz dundadznieku, arī bērni! No otras puses, Dundagā nebija vietas, kur nomazgāt automašīnu.

Tagad esam radījuši šādu iespēju. No 8. X klienti pie mums var arī iegādāties riepas. Mazliet tālākā nākotnē turpat ierīkosim riepu servisu smagajām automašīnām, kā arī hidraulisko cauruļu servisu.

Strādājam darba dienās no pulksten 8.00 līdz 18.00, sestdienās no 8.00 līdz 15.00. Pašlaik mums ir divi darbinieki, viens montē riepas, otrs mazgā mašīnas, bet vajadzības gadījumā viens otram iet palīgā.

Jau pirmās dienas parādījušas, ka pakalpojumi ir vajadzīgi: riepu maiņa ir ikdienas nepieciešamība, un pāris autovadītāju katru dienu atbrauc nomazgāt mašīnas un iztīrīt salonu».

Uzklausīja Alnis Auziņš

Jaukā jubileja Mājām

29. IX pēcpusdienā Dundagas bērnu dienas centra Mājas vadītāja Alfa Auziņa, viņas palīdzes Zinta Ķierpe un Dzintra Jānberga kopā ar centra draugiem sirsnīgi nosvinēja Māju 5. dzimšanas dienu.

Tā noritēja Pūka, cipara «5» un māju zīmē. Kad daudzie ciemiņi bija ērti iekārtojušies, ieradās vēl trīs: Kristofers Robins, Vinnijs Pūks un Sivēntiņš, iesaistot savā spēlē Tīģeri, t. i., Alfu, un sveicot vadītāju Māju dzimšanas dienā.

Mājām ar Vinniju Pūku ir bijis ļoti tiešs un vairākkārtējs sakars. Pateicoties Latvijas Vides aizsardzības fonda atbalstītajam projektam, 2006. gada aprīlī darbību *Mājās* uzsāka *Bērnu vides izglītības centrs «Pūka skola»*, ko ievadīja *Ekspotīcija uz Polu*, un šajā pasākumā piedalījās visā Latvijā populārais Ēzelītis

I-ā — aktrise Velta Skurstene. Bērni projekta laikā gatavoja izstādi *Šlīteres bācai — Trusīša radi un draugi*, piedalījās Bišu dienā Laumu dabas parkā, Gudrās Pūces un Trusīša klasē, kā arī Ziemassvētkos saņēma Pūkliecības.

Savukārt 2008. gadā Alfa un vairāki citi *Māju* biedri sāka mēģinājumus izrādei *Lācītis Pūks un viņa draugi*. Alfas Tīģera tēpu un citu varoņu apģērba daļas darināja Zinta. Arī šajā dzimšanas dienā klāt bija daži Pūka slepenie draugi, kurus atpazīt varēja tikai teātramiļi: Eglīte, Ēzelītis I-ā, Mīlzu Lempis un Pū-

• **Māju saimniece Alfa Auziņa ar vidusskolas dāvināto lielo tūtu.**

ce. Svinībās piedalījās režisore Vaira Kamara, kas bija iestudējusi gan *Lācīti Pūku un viņa draugus*, gan Kristoferu Robina, Pūka un Sivēntiņa uznaicienu šajā jubilejā.

Uz centra 5 gadiem atskatījās arī Alfa, mēģinādama atcerēties visu, kam saistība ar ciparu «5». Pa šo laiku *Mājās* 5 istabas puķes izaugušas tik lielas, ka nācies tām vietu meklēt pilī, šeit gatavotas 5 izstādes un veikti

5 projekti, biedrībā *Mājas* ir 5×3 biedri, bet centriņam — 5×ļoti daudz draugu. Arī novada domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs savus deputāta gadus skaita no *Mā-*

ju dibināšanas laika. Viņš atzina, ka šajā ļoti grūtajā laikā centrs tomēr ir drošībā un nākamgad paredzētajam projektam būs līdzfinansējums.

Māju tēmu, apsvēicot jubilāru, aizsāka vidusskolas direktore Aiga Štrausa. Viņa pateicās Alfai, Zintai un Dzintrai par bērnu 3. mājām. *Mazās skolas* skolotāja Vēsma Frišenfelde norādīja, ka bērni katrā no mājām saņem kaut ko atšķirīgu, bet visās kopā — daudz, daudz mīlestības. Bērnudārza vadītāja Anita Krūmiņa *mājinieces* sveica ar Normunda Rutuļa vārdiem: «Nekur nav tik labi kā *Mājās*, nekur tevi negaida tā», uzsverot, ka šai vietai tiešām raksturīga laipna un mīļa sagaidīšana.

Pēc apsveikumiem un dāvanu saņemšanas namamātes aicināja visus uz gardu cienastu, un tas tiešām bija kā mājās.

Dīānas Siliņas teksts un foto

Dundagas seriāls

MAZBĀNĪTIS

Turpinājums. Sākums 5. (86.) numurā.

Šoreiz atcerēsimies, kā miera laikos nodevuši bekonu, bet pēc kara gados — labības nodevas, kā celta Dundagas stacijas jaunā ēka, kā tās apkārtnē izdailota un arī ... apskādēta.

Kādās dzelzceļu stacijās atļauts iekraut mājlopus

Valdības Vēstnesī publicēts dzelzceļu staciju saraksts, kurās atļauts iekraut pārvadāšanai mājlopus, kā arī izkraut. Mājlopu iekraušanai iepriekš pieprasāmi vagoni. Ventspils apriņķī mājlopu iekraušanu var izdarīt šādās stacijās: Ventspilī, Ovižos, Staldzenē, Popē un Virpē, kas atrodas Ventspils rajona veterinārārsta iecirknī, Ugālē un Usmā — Ugāles rajona veterinārārsta iecirknī, Plintiņos, Dundagā, Kurčos, Mazirbē, Sīkragā, Lielirbē, Miķeltornī un Lūžņās — Dundagas rajona veterinārārsta iecirknī.

Ventas Balss, Nr. 90, 1934. g. 15.IX (šeit un tālāk izmantoti Ventas Balss numuri no Kubalu skolas-muzeja krājumiem)

Vilnis Mitlers:

— Ulmaņa laikos (ļoti iespējams, ka ik trešdienu) pie stacijas slēgtos kravas vagonos pieņēma bekonu. Tam bija jābūt baltam, tas nedrīkstēja būt ne raibs, ne ieskrāpēts. Tāpēc bekonus veda īpašās koka kastēs, kam visi naglu asumi bija nolīdzināti. Ratu rindas stiepās pa visiem ceļiem, kas veda uz staciju. Lēnums ratu, un nekad visus bekonus nepieņēma — pārāk daudz. Mans tēvs no pazīstamiem Zemnieku savienības biedriem dīdēlēja zīmi, jo tiem bija priekšroka bekona nodošanā. Tāda pati partiju būšana vien bija. Kviešus, vispār labību pieņēma rudenos un ziemā.

Pēc kara bija jādod labības node-

vas. Ja tev ir zeme, tad jānodod tik un tik labības. Ar steigu jākuļ un žigli jāved uz zagotzerno vai kā to padarīšanu sauca. Tā atradās Baznīcas dārzā, kur Zīgats māju uzcēla. Tur bija 5–6 barakas, katra kādus 50 metrus gara. Koridors pa vidu, uz abām pusēm istabas. Bija celtas uz zemē iesistiem mietiņiem vai pā-

• Dundagas stacija ap 1959.–60. gadu (jaunā stacija. — Red.).

KSM krājumi

ļiem, citām atkal apakšā bija cementa kluči. Pēc kara tajās barakās pieņēma labību — nodevas. 1948. gadā piebēra pilnas visas barakas, Baltās skolas abus stāvus un laikam arī pareizbaznīcu. Trīs vīri — mans tēvs, Ozols un Stankevics — līdz vēlam pavasarim veda no barakām un skolas uz mazbānīti labību un lādēja vagonus. Tonnas 5 katrā vagonā iekrāva.

Dundagā

šovasar cels jaunu stacijas ēku

Pārbūvējot Dundagas stacijas sliežu ceļus jaunā vietā, pie tiem nākas celt arī jaunu pasažieru ēku. Dzelzceļu virsvalde jau izstrādājusi ēkas projektu un rīt Rīgā izdos būvdarbus izsolē. Pēc tam veco stacijas ēku, kura ļoti neērta un nolietojusies, nojauks.

VB, Nr. 80, 1935. g. 18. VII

Dundagas stacijas ēka — lielākā dzelzceļa jaunbūve apriņķī

Dzelzceļu virsvaldes inž. Šarlovš izstrādājis Dundagas pasažieru ēkas būvprojektu. Ēka būs koka, guļbūves, divus stāvus augsta un aptvers 227 kv. metrus lielu platību. Apak-

• Dundagas dzelzceļa stacija (vecā stacijas ēka. — Red.) 1934. gadā, jauno Ventspils līniju atklājot.

KSM krājumi

satiksmei. Divstāvu stacijas ēka ir lielākā dzelzceļa jaunceltne pēc kara mūsu apriņķī.

VB, Nr. 79, 1936. g. 18. VII

Dundagas stacijas jaunā ēka atklāta

Sestdienas vakarā notika jaunbūvētās Dundagas stacijas ēkas atklāšana. No Rīgas ieradās dzelzceļu virsvaldes civilbūvju daļas vadītājs J. Blaus un inventāra nodaļas vadītājs Bērziņš. No Ventspils bija aizbraukuši iecirkņa priekšnieka palīgs inž. E. Betichers, eksploatācijas revidents K. Lejiņš un stacijas priekšnieks K. Miežis. Jauno ēku, kas bija bagātīgi greznota zaļumiem un karogiem, iesvētīja Dundagas mācītājs E. Ville. Daļas vadītājs J. Blaus nodeva jaunās ēkas atslēgu stacijas priekšniekam Šmīteram. Inž. E. Betichers sniedza pārskatu par ēkas būvi. Dzelzceļnieki kopā ar dundadzniekiem bija sarīkojuši mielastu, kur viesi uzkavējās līdz rīta vilcienam uz Ventspili. Dundagas stacijai dienās būs ļoti jauki apstādījumi. No muižas uz staciju pa vecā sliežu ceļa vietu vedīs glīts kājceliņš ar egļu dzīvžogu gar malām. Pie stacijas ēkas būs lielāks koku un greznuma krūmu dārzs un puķu dobes. No brigāžu atpūtas ēkas uz staciju iedestīta ķiršu aleja. Vecā stacijas ēka jau nojaukta, un drīzumā nojauks arī novecojušās saimniecības ēkas.

VB, Nr. 80, 1936. g. 21. VII

Dundagas staciju apdēstījuši dzelzceļnieki

Pie ziņojuma par Meža un Spodrības dienu Dundagā mūsu laikrakstā 8. maija numurā Dundagas stacijas ceļa meistars A. Cīrulis mums paskaidro, ka dēstīšanā, kas notikusi divās dienās — 25. aprīlī un 2. maijā, dzelzceļa teritorijā piedalījušies tikai dzelzceļa darbinieki un strādnieki vien. Iedestītas 60 ābeles, daudzi citi koki un krāšņuma krūmi un gar jauno kājceliņu uz Dundagas muižu eglīšu dzīvžogu 150 m garumā. Koku dēstīšanu ap jauno Dundagas staciju iesāka jau pērn. Dēstus dzelzceļnieki saņēmuši no Dundagas un Šlīteres virsmežziņiem un izsaka tiem savu pateicību.

VB, Nr. 57, 1937. g. 25. V

Meža dienas Dundagas stacijā

Jauno Dundagas staciju dzelzceļš

grib izdaiļot arī krāšņiem apstādījumiem, tādēļ jau trešo gadu tur notikušas plašas meža dienas. Abās pusēs stacijai izveidoti lielāki dārziņi ar diezgan reti sastopamiem kokiem un krūmiem. Šopavas ar ierīkots arī tiešs kājceliņš no stacijas uz pili, lai pasažieriem būtu ar to ērtāka satiksme. Pret jaunierkotiem apstādījumiem necienīgi izturas tikai paši dundadznieki. Dažu labu reizi apstādījumus atrod piemētātus izdzertām degvīna pudelēm, un bijuši arī gadījumi, kad izraktas rozes un citi iedestītie krūmi.

VB, Nr. 53, 1938. g. 14. V

Vilnis Mitlers:

— Dundagā bija mezglas stacija. Otrpus stacijai bija vieta, kur lokomotīvi apgriezt, — aplis. Bija ogļu noliktava, kaudzēs stāvēja. Ateja, saprotams. Pie stacijas bija zvans.

• Dundagas stacijas pēdējā priekšnieka Kārļa Paegles dzīvesbiedre Rasma 2009. gada pavasarī Dundagas stacijas bijušajā uzgaidāmajā telpā: «Durvis, kas ved uz Dundagas centru, palikušas vēl no stacijas laikiem».

Autora foto

Reiz to gribēju pievākt. Bet kā tik klajā vietā nozagsi? Kas to zina, kur tas tagad? Zvanīja laikam jau visās lielajās stacijās, kad vilciens atiet. Tā kā pa sapņiem atceros, ka būtu zvanījuši. Bet ar pilnu apziņu atminos, ka iznāca kaut kāds čīnavnieks ar sarkanu cepuri, rokā koks ar apaļu ripu galā, to pacēla un nolaida, nosvilpa, un tad vilciens sāka braukt.

Pie stacijas auga ļoti lielas baltās papeles — baltās apses. Pierādījumu man nav, bet tās varētu būt stādītas tad, kad vācieši būvēja dzelzceļu.

Trīsdesmito gadu otrajā pusē paklida runas, ka pats Ulmanis ieradīšoties Dundagā un ar mazbānīti braukšot uz Mazirbi. Lokomotīves vadītājam iedeva lielus, baltus cimds. Taču Ulmanis ar mazbānīti nebūtu brauca. Bet cimdi mašīnistam palika.

Apkopoja Alnis Auziņš

Autors pateicas par atbalstu raksta tapšanā Kubalu skolai-muzejam un V. Mitleram.

Turpmāk vēl.

VB, Nr. 83, 1935. g. 25. VII

Šodien atklāj jauno Dundagas stacijas ēku

Šodien dundadznieki svin savas jaunbūvētās stacijas ēkas atklāšanu

- Stacijas dārzs mūsdienās.
- Skats uz bijušo Dundagas stacijas ēku mūsdienās. Pa kreisi — tas, kas palicis no stacijas dārza. Tālumā redzamā papele acīmredzot saglabājusies no veciem laikiem.

Dundadznieka foto

Lauzīsim galvas dotajā virzienā

Turpinājums no 1. lappuses.

kur uz grīdas vietām bija uzsists skārds. Šis bija viens no trim Lauku atbalsta dienesta (LAD) projektiem. Remontēta arī sporta zāle pie *Lielās skolas*. Tam pietrūka finansējuma, tāpēc Valsts kasē ņēmām īstermiņa aizņēmumu, lai darbus pabeigtu. Šajos projektos ES finansē 75%, pašvaldība — atlikušo daļu. Kad darbus pabeigsim, tad LAD mums ieskaitīs ES daļu. Trešais LAD projekts ir Vīdales saietā nama (skolas) jumta nomaīņa, ko paveiksim nākamgad, un Kubalu skolas-muzeja saimniecības ēkas renovācija un ekspozīciju telpu izveide, datortehnikas, zāles plāvēju iegāde, — simtprocentīgi ar ES finansējumu.

Vidusskolā dabaszinību kabinetu projektā izremontētas 4 klašu telpas un iegādātas jaunas mēbeles. Aprikojums būs pēc jaunā gada.

Piedaloties valsts investīciju projektā, izdevies nosiltināt un nokrāsot Veselības un sociālās palīdzības centru (VSPC), kā arī izbūvēt mansardu. Valsts finansējums Ls 17 000, pašvaldības — Ls 11 000.

Šogad par pašu līdzekļiem Kolka bērnudārzā iekārtojām internātu novada bērniem. Jau tagad internātā mīt 8 Dundagas bērni. Projekts izmaksāja Ls 10 000 celtniecībā, bet mēbeles aizvedām no pils, gultas veļu dāvināja zviedri. Tur ir ļoti mājīgi. Pašvaldībai vairs nevajag izmantot Ances internāta dārgos pakalpojumus.

Nākotnes ieceres.

Gaidām 2010. gada valsts budžetu. Nekā laba jau nebūs, tomēr dzīvi plānojam. Gribam turpināt ūdensvada un kanalizācijas projektu — MRS teritorijā, Upes, Saules un Puķu ielas rajonā. Taisnība, arī tam vajadzēs pašu līdzfinansējumu.

Celtniecības izmaksu samazinājums LAD projektos pēc cenu aptaujas ļāva ietaupīt Ls 70 000, par šo naudu gribam remontēt ģērbtuves pie sporta zāles. Gribētos arī izbūvēt siltumtrasi no pils katlu mājas uz domes ēku. Tagad tur kurinām ar elektrību un malku.

Ceram piedalīties Eiropas Reģionālā attīstības fonda finansētā speciālo skolu projektā 100 000 latu apjomā, lai remontētu Mazirbes internātpamatskolu.

Ar valsts finansējumu vidusskolā esam iecerējuši remontēt otrā un trešā stāva gaiteņus, kas arī nav darīts no ēkas uzbūvēšanas 1974. gadā; Liepājas linolejā lāpīts ir katrs kvadrātmeters.

No bērnudārza un VSPC vēlamies izbūvēt siltumtrasi, tad nebūtu jāalgo daudzie kurinātāji.

Ja dabūsim LAD finansējumu, tad jālabo Kolka tautas nama jumts. Esam pieteikušies uz 19 vietīgu skolu autobusu Šveices programmā. Tas maksā ap Ls 35 000–40 000, mums jādod 10 procentu līdzfinansējums. Pašlaik skolēnu pārvadāšana mums gadā izmaksā Ls 40 000.

Tad daži klātesošie jautāja.

Vai bija lietderīgi ieguldīt līdzekļus VSPC siltināšanā, jo ēkai ir 35 centimetru biezās sienas?

A. Zumbergs skaidroja, ka tā ir veca krogus ēka, kurā tiešām sala cauri līdz kaulam. Centra iemītnieki teic, ka pārmaiņas ir ļoti jūtamas. Veiktie darbi ļaus samazināt siltumpadevi.

Cik liels ir novada administratīvais personāls? Latvijā tas esot lielākais Eiropā.

Priekšsēdētājs atbildēja, ka mūsu novadā ir apmēram 5000 iedzīvotāju un 28 pārvaldes darbinieki. Darbinieku skaits ir atkarīgs no tā, ko valsts prasa pašvaldībai darīt, un tās ir 24 dažādas funkcijas, ko nevaram nepildīt.

Pēteris Sāmītis atcerējās savus skolas laikus, kad 6 skolotāji mācījuši 180 skolēnu, no kuriem iznākuši daudzi jo daudzi zinātnieki.

A. Zumbergs izklāstīja pārmaiņas izglītībā. Līdz šim valsts noteica klases lielumu. No šī gada par to atbild pašvaldība, arī par skolotāju skaitu. Valsts piešķir naudu skolēniem. Mūsu novadā uz katru skolēnu ir 503 lati. Tas arī paredzēts skolotāju algām atbilstoši noslodzei. Kam vairāk stundu, tas vairāk saņem. Pašlaik neviens skolotājs darbu nav zaudējis, izņemot tos, kas devušies pensijā, tāpat ir Kolkā. Mazirbē trīs skolotāji atteicās turpināt darba attiecības, jo algas samazināja krietni. Patlaban vidusskolā skolotāju vidējā alga pirms nodokļu nomaksas septembrī ir 364 lati, pamatskolā 316, internātpamatskolā 441 lats. Spiestā kārtā nevienam skolotājam prom nav jāiet. Kolkā izveidota apvienotā klase, kurā mācās pirmziemieki — tikai 2 bērni — kopā ar ceturtklasniekiem — 6 skolēniem. Pa divām klasēm kopā nodarbības notiek arī sportā un mūzikā.

Kā uzlabot centra māju iedzīvotāju sadarbību ar pašvaldību?

Pēc likuma būtu jāveido māju biedrības. Aicinām tādas veidot! Kamēr to nav, tikmēr pašvaldībai nav partnera, ar ko runāt. Pie *Mazās skolas* ir iecere nākotnē taisīt lielāku katlu māju, kas apkalpotu arī blakus esošās daudzdzīvokļu mājas.

Gunta Abaja uzsvēra, ka simtprocentīgi visiem nav jāpiekrīt, biedrībā (tādu var veidot katrā mājā) jābūt mazliet vairāk nekā 50% dzīvokļu īpašnieku. Biedrībām iespējams saņemt LAD finansiālu atbalstu nelielos projektos māju sapošanai. A. Zumbergs papildināja, ka pasaules pieredze rāda, ka sadarbojoties tomēr panākams vairāk, nekā katram atsevišķi pa dzīvi cīnoties.

Kad atrisinās kanalizācijas lietas Līvānu mājām Uzvaras ielā?

Guntis Kārklevāls uzsvēra, ka pašreizējais ūdensprojekts Dundagas centrā ir tikai sākums. Pēc diviem trim gadiem pienāks arī Uzvaras ielas rajons. G. Abaja papildināja, ka šādiem projektiem būtisks kritērijs ir apdzīvotības blīvums. A. Zumbergs piebilda, ka tieši tāpēc nākamajai kārtai izraudzīts MRS rajons, kur vairāk iedzīvotāju un kas tāpēc dos lielāku atdevi vides aizsardzībā. Starp citu, Dānijā vispirms izbūvē tīklus un tikai tad drīkst celt mājas. Mēs diemžēl nesam gājuši pa normālu attīstības ceļu.

Izskanēja neapmierinātība, ka garajā starpbrīdī daudzi vidusskolas audzēkņi iet pirkt ēdamo uz veikalu un atceļā nopirkto apēd.

Izpilddirektors Elmārs Pēterhofs piekrita, ka pēdējā gadā uz pusi samazinājies skolēnu pusdienotāju skaits — no 165 uz 80. Ir «stīlīgi» ēst ārpusē. Savukārt G. Kārklevāls norādīja, ka mūsu pašu bērni un mazbērni jau tie ir un ar audzināšanu būtu jātiek galā mājās.

Kas notiek ar tautas namu?

A. Zumbergs atbildēja, ka tautas nams vairs nedarbojas. Nav arī vairs biedrības *Vārpa*. Vienīgie, kas vēl izmanto namu: apsardzes firma

Evor un *Prieka* vēsts draudze, ar ko pašvaldībai ir noslēgts līgums. Līdz šim tautas namā četrreiz gadā tikās pensionāru apvienība *Sendienas*. Jau pērn viņiem ieteikts pārvietoties uz pili. A. Zumbergs: «Pensionāri bija pilnīgi pret. Saņēmu 52 cilvēku parakstītu vēstuli. Nolēmu uzdot elektriķiem un ugunsdzēsējiem novērtēt telpu tehnisko stāvokli un saņēmu lietpratēju atzinumu, ka nams jāsāls. Pensionāriem joprojām piedāvājam pili. Tuvākajos gados nekādi projekti tautas namam nav piemēklējami, tāpat nevienam latu tur neieguldīsim. Pašreizējā izskatā to nekad neatjaunos. Tur izmantojamas tikai sienas, pārējais būtu jānojauc».

• Domei tiekoties ar Kolkas iedzīvotājiem, vētra plosījās tikai dabā.

Elmāra Pēterhofs foto

Kolkā. Sveču gaismā

Kolkā tikties ar vadību bija ieradusies vismaz piecreiz vairāk iedzīvotāju nekā Dundagā. Tā kā cilvēku šajā pagastā ir reizes četras mazāk, tad būtībā atsaucība bija vēl lielāka. Var jau būt, ka interesi vairoja arī elektrības trūkums, jo televīzijā rādītais futbols palika aiz kadra.

Mūzikas skolas mājīgajā zālē sākuši ar kopīgi nodziedātu *Pūt, vējiņ!*, visi klātesošie vakaru pavadīja lietišķi, ieinteresēti un gandrīz vai ģimeniski, kā tik nelielā kopienā arī vajadzētu būt.

Vispirms domes priekšsēdētājs izklāstīja svarīgākos paveiktos darbus, ieceres un samezglojumus.

Pēc likuma novadā ar 5000 iedzīvotāju jābūt 13 deputātiem, kā tas arī ir. Aldis Pinkens sekmīgi veic pārvaldnieka pienākumus, lai gan mantojumā kā smaga nasta ir apmēram Ls 24 000 nesamaksātu rēķinu. Trešdienās kolcinieki var satikt priekšsēdētāju vai izpilddirektoru. Dzimsaraksta darbinieci pie sevis kolčiņi nav aicinājuši ne reizi (nu ja, Kolkā nedzimis bērni. — Red.), bāriņtiesas vadītāja gan brauc bieži.

Kolka pagasta teritorijas plānojuma grozījumus Vides ministrija noraidījusi, iebilstot pret Kolkas, Vaides un Ušu ciema robežām. Pašvaldība strādā, lai visas iebildes novērstu un pavasarī plānojumu beidzot apstiprinātu. Tad varēs gan būvēties, gan piedalīties ES atbalstītos projektos. Tālākā nākotnē tas ļaus būtiski uzlabot ūdeni, kurā pašlaik ir vai visa Mendeļejeva tabula. Dundagā patlaban sparīgi noris ūdensprojekta darbi, un šāda iespēja pēc apstiprināta plānojuma pavērsies arī Kolkai. Bet tuvākajā nākotnē paredzēts iepirkt iekārtas ar mebrānu filtru, lai atdalītu visas

vielas, kas nav ūdens. Šim attīrīšanas iekārtām vajadzīgo finansējumu — Ls 70 000 — nodrošinās no pagastu apvienošanās naudas atlikušā summa. Būtiska piebilde: pagaidām daudzi par ūdeni nemaksā. Filtrētais, labais ūdens maksās kubikmetrā par 5 santīmiem vairāk. Ja iedzīvotāji arī turpmāk nemaksās, tad vietējais ūdens uzņēmums bankrotēs. Nākamais tuvākais darbs: SIA *Spriegums* par Ls 6000 mainīs stāvvadu ūdenstorni, ko laika zobs gandrīz vai pārgrauzis pušu.

Nākamgad gan Kolkā visdrīzāk neko nebūvēs, jo spiež parādu nasta. Par iesākto sporta halli, kuras celtniecību neturpinās ilgi un dikti, katru gadu jāmaksā 37 000 latu, un

kādu pārgērbsnās būdiņu.

Kolcinieki norūpējušies par atkritumiem.

Caurbraucēji atstāj atkritumus gan Kolkas, gan Dundagas pagastā. Otrā jautājuma daļa ir tā, ka atkritumu apsaimniekotāji, *Kurzemes ainava*, ne vienmēr godprātīgi padara darbu. Un nākamais: pašvaldība no iedzīvotājiem iekasē tikai ceturto daļu, ko vajadzētu saņemt par izvestajiem atkritumiem.

A. Zumbergs atgādināja sakarību: budžeta izveide, taupīšana un pašvaldības darbinieku darbavietas un algas ir ciešā saistībā. Ja netaupīsim, tad būs jāatlaiž darbinieki, bet to negribam darīt. Budžetā neienākusī nauda ir mūsu rezerve. Ko mainīt? Turpmāk katram iedzīvotājam būs jāslēdz līgums par atkritumu apsaimniekošanu, turklāt sāks strādāt speciālists, kura uzdevums būs raudzīties, lai iedzīvotāji par šo pakalpojumu samaksātu. Piedevām ir iecere nākamvasar radīt savu atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu Mazirbē, kas dotu arī darbu vietējiem iedzīvotājiem. Balss no publikas, ka pārāk tālu jānes šķirotie atkritumi (sk. iepriekšējo avīzi), liecina, ka apzinīgumā mums vēl augt un augt.

Klātesošie sūrojās, ka pludojot dārziņi...

Problēmas būtību labi izskaidroja izpilddirektors. Savulaik pirms kara Latvijā izraktie grāvji nodrošinājuši ūdens noteci. Tie ir aizauguši un liela daļa — netīrīti. Vajadzētu jau tagad, rudenī, noņemt apaugumu, kas turklāt nav nekāds mežs, tāpēc arī nacionālais parks tur nevarētu iebilst. A. Zumbergs solīja talkā arī bezdarbniekus no ES finansētās programmas. Vienīgais — pašiem jāvienojas, jo grāvji iet cauri privātajām zemēm, un to īpašniekus pašvaldība ietekmēt nevar. Bet iztīrītos grāvjos taču būtu ieinteresēti visi. Izpilddirektors skaidroja, ka, grāvjus iztīrot un ieliekot caurtekas, pēc tam pa virsu varētu stādīt kaut vai puķes. Tātad te viss pašu cieminieku rokās.

Vai visi skolas vecuma bērni mācās? Un vai abi pagasti būs vienlīdzīgi, proti, vai Kolkas pamatskola nepaliks pabērna lomā?

Priekšsēdētājs teica, ka viņam nav ziņu, ka būtu kāds, kas nemācītos. Savukārt Dundagas vidusskolas un Kolkas pamatskolas finansējumā īstas vienlīdzības nav. Skolotāju algu veido valsts finansējums skolēniem, bet Kolkas pamatskolā audzēkņu skaits ir neliels. Lai Kolkas pedagogi nesaņemtu pavisam niecīgu atalgojumu, Dundagas puse kolciniekus dotē. Tātad Kolka nav pabērna lomā, gluži otrādi. Kolkas skola pastāv un tuvākajā nākotnē arī pastāvēs. Protams, ja nedzims bērni, ja katru rudenī pirmo klasi papildinās 1–2 skolēni, tad nākotne būs padrūma, un ne jau tikai skolai.

Visbeidzot, iedzīvotāji vaicāja, kad ierīkos bankomātu.

Aldis Pinkens runājis ar divu banku pārstāvjiem, kas neesot atsaukušies, jo tik tālu nerentējoties braukt. A. Zumbergs arī runājis ar vienu banku, kas tomēr ieinteresējusies.

Kopumā tikšanās pagāja saprātīgā garā, cilvēki vaicāja būtisko, un jautājumus lietpratīgi izskaidroja. Radās iespaids, ka līdz šim tautas kalpi nav pietiekami bieži klāstījuši savu darbu. Iespējams, pēkšņais romantisms sveču gaismā nāca tikai par labu.

Alnis Auziņš

Pie mums, uz zemēm

Menca dod darbu

Iepazīstinām ar **SIA Banga Seafood Factory**. Par tās darbību pastāstīja ceha vadītāja, arī novada domes deputāte Tija Liepa. Par Kolkā pieredzēto rakstīsim vēl.

SIA *Banga Seafood Factory* no šī gada aprīļa ir 1990. gadā dibinātā Latvijas, Zviedrijas, Krievijas un Ukrainas kopuzņēmuma a/s *Banga Seafood International* darbības turpinātāja. 1992. gadā darbu sāka jaunuzbūvētais Kolkas cehs. Pirmajos gados uzņēmums jūras dārzos audzēja foreles un tās arī apstrādāja. Taču lielajās rudens vētrās zivju dārzi tika saplēsti un foreles nokļuva brīvībā. Kolcinieki izbēgušās foreles krastā varēja ķert ar grābekli! 1993. gadā zviedri cehā uzstādīja modernas iekārtas mencu apstrādei. Uzņēmums strādāja tikai ar Baltijas jūrā zvejotajām zivīm. Ceha jauda sākotnēji bija 200–300 tonnu mencu mēnesī. Daudzus gadus galvenais mencu noņēmējs bija Zvied-

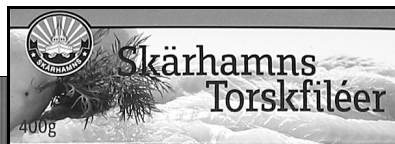
rijas tirgus. 2002. gadā, kad Zviedrijas žurnālisti nomelnoja Latvijas zvejniekus par it kā nelegālo mencu zveju, Zviedrijas lielveikali atteicās no Latvijā ražotās Baltijas jūras mencu produkcijas. Cehs zivju apstrādes sezonā nestrādāja vairākus mēnešus. Taču lēnām atradām savu vietu tirgū citās Eiropas valstīs, kā arī ASV. Pērn arī Zviedrija sāka pirkt mūsu produkciju.

Vieni no pirmajiem Latvijā ieviesām Riska analīzes kritisko kontroles punktu (HACCP) vadības sistēmu. Jau 4 gadus esam izgājuši starptautisko pārtikas standartu (IFS) sertifikāciju un saņēmuši augstākā līmeņa novērtējumu.

Žēl, ka Latvijas tirgū nespējam konkurēt ar Lietuvā, Polijā un Ķīnā

ražoto lēto produkciju, jo zivju apstrādē neizmantojam ķīmikālijas, kas ievērojami palielina fileju masu, līdz ar to pazemina cenu. Latvijas tirgum mūsu mencu produkcija —

veikaliem, bet tas nav iespējams. Mums nav sava, īpaši zivju produkcijas pārvaļāšanai pielāgota trans-

fileja — ir pārāk dārga. Esam mēģinājuši sadarboties ar Latvijas liel-

porta, lai nelielos daudzumos izvadātu produkciju pa veikaliem Latvi-

jā, bet veikali pakaļ nebrauc. Vienīgi mencu malto gaļu ar Rīgas izplatītājkompānijas starpniecību pārdodam Latvijā. Ieinteresēti veikalnīki varētu iegādāties mūsu produkciju un to tirgot.

Filejas iznākums, apstrādājot mencu, ir tikai 37—42% no izejvielas, pārējo ļoti labprāt pērk Latvijas zvērsaimniecības, kas audzē ūdeles. Zvēriem menca ļoti garšo.

Kādreiz cehā strādāja 55 cilvēki. Algas bija ļoti labas. Uzņēmums daudz atbalstījis arī Kolkas pašvaldības iestādes. Tagad jācīnās par paša uzņēmuma izdzīvošanu. Cehā palikuši ap 30 strādājošo, lielākoties kolcinieki. Mūsu strādnieki ir vislabākie un visapzinīgākie!

No jūnija vidus līdz septembrim cehs nestrādā: ir mencu zvejas liegums. Cilvēki aiziet bezdarbniekos, bet rudenī atgriežas.

Priecē, ka Baltijas jūrā mencu populācija neizzūd, visi kuģi arī nav sagriezti, tātad darbs būs. Esmu pārliecināta, ka krīzes laikus pārdzīvosim un atkal varēsim domāt par attīstību.

Diāna Siliņa

100 latu stipendiāti mūspusē

Mūspusē vairāki iedzīvotāji iesaistījušies tā saucamajā **100 latu stipendijā** (skatīt augusta *Dundadznieku*). Par to stāsta Saimnieciskā dienesta vadītājs Andris Kojro.

Eiropas Savienības (ES) projekts *Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darbu iemaņu iegūšanai un uzturēšanai* darbosies no 01.09.2009. līdz 31.12.2010. Pieteikties var iedzīvotāji, kas reģistrējušies NVA un nesaņem bezdarbnieku pabalstu. Reģistrējoties kā bezdarbniekam un izsakot vēlmi iesaistīties, NVA cilvēku norīko piedalīties pasākumā *Darba praktizēšana ar stipendiju* un viņš dodas uz pašvaldību pie manis. Projektā bezdarbnieks saņem Ls 100 mēnesī, bet bez nodokļu nomaksas un sociālajām garantijām. Var pieteikties uz darbu no 2 nedēļām līdz 6 mēnešiem. Ir paredzēts, ka pašvaldība var iegādāties darba instrumentus par Ls 80 katrai darba vietai.

Pašlaik kopā ir 20 darba vietas: 15 Dundagā un 5 Kolkā. Kolkas pagastā nodarbinātie tīrja jūrmalu un sako-

pa centru, Dundagas pagastā — strādāja pilī un Veselības un sociālās palīdzības centrā (VSPC), pašvaldības saimnieciskajā dienestā. Ja vajadzēs, strādnieki dosies palīgā vidusskolai vai citām iestādēm.

Esmu projekta organizētājs: pērku instrumentus, ierādu darbus, pierakstu, ko kurš dara. Daces Kurpnieces pārziņā ir dokumenti. Pirms projekta apzināju iespējamās kandidātus. Īpaši atsaucās jaunieši.

Pēc tikšanās sapulcē iedzīvotāji ierosināja attīrīt dzelzceļa stīgu un bruģi. Priekšā vēl visa garā ziema.

Projekts ir atslodze budžetam. Citugad algojām strādniekus, lai koptu teritoriju un sagatavotu malķu, bet pašlaik to apmaksā ES.

NVA aicināja iesaistīt projektā vairākus cilvēkus. Ja izspriedisim palielināt cilvēku skaitu, tad no 1. XI varēs pieteikties vēl 5 vai 10 iedzi-

votāji. Ja uzlabosies ekonomiskais stāvoklis, *stipendiāti* ies mazumā.

Dažiem iesaistītajiem vaicājām:
1. Ko šajā laikā esi padarījis? 2. Kā vērtē iespēju piedalīties projektā?

Dundadzniece Īrisa Andersone:
1. Pilī Ģimīšu izstādes telpā tīrīju grīdu, pāršuvu Tūrisma informācijas centrā maisiņus, uzšuvu aizkarus meiteņu dušas telpai jauniešu mītnē, sāku kārtot pils verandu.

2. Piedalīties projektā mani aicināja A. Kojro. Bezdarbnieku pabalsts jau bija beidzies maijā, un darbu Dundagā atrast ir grūti. Iespēja strādāt par 100 latiem ir labs piedāvājums. Izraujos no mājām, esmu sabiedrībā un vēl nopelnu — tas man ir būtiski. Piedāvātos darbus strādāju labprāt. Ja nepatīk, varu arī līgumu lauzt, bet to nedomāju darīt. Paldies ES, kas mūs atbalsta! Labi arī, ka pagastam ir darbi, ko mums dot.

Dundadzniece Daiga Kriķīte:
1. Strādāju VSPC. Esmu aprūpētāju palīdzē. Pabaroju un padzirdīnu gulošos slimniekus, kas paši to nevar izdarīt. Parunājamies, jo dau-

dziem vajag uzmanību un uzmanīnājumu. Mazgāju grīdas, uzkopju telpas. Ko māsiņas un aprūpētājas liek, to arī daru. Ilgas palīdzēt esmu jutusi agrāk, bet nekad nedomāju, ka tas notiks tādā veidā.

2. Manā gadījumā arī Ls 100 ir ļoti vajadzīgi, un nevar gribēt, lai uzreiz maksā Ls 500. Kaut cilvēkiem būtu vairāk šādu iespēju!

Man te patīk viss: vadītājs, personāls, aprūpējamie. Mācos aprūpējamajiem dot mīlestību, skatīties uz viņiem kā uz tuvākajiem, būt pacietīga un iecietīga. To var izdarīt tikai kopā ar Dievu.

Dundadznieks Toms Balķītis:
1. Esmu strādājis pils pagalmā, pie bērnu dārza un Mazās skolas. Skaldīju un krāvu malku, grābu lapas, darīju vēl citus sīkus darbiņus.

2. Tā ir iespēja strādāt un arī kaut ko nopelnīt. Ja neparādīsies labāks darba piedāvājums, turpināšu strādāt visus 6 mēnešus.

Kolcinieks Vairis Lakevics:
1. Esmu kopis apkārtni, plāvis zāli, vācis un dedzinājis zarus. Viss kārtībā, darbs kaulus nelauž.

2. Bez darba esmu, kopš beidzu skolu, tas ir, šogad. Vecāki pateica par iespēju, uzreiz gāju pieteikties. Esmu meklējis darbu, bet pagaidām nesekmīgi. Turpināšu strādāt bezdarbnieku programmā.

Pitradzniece Diāna Antmane:
1. Man trijos piekrastes ciemos, Pitragā, Saunagā un Vaidē, jāsapoš apkaimē, jāvāc papīri un citi atkritumi. Braucu pati ar savu divriteni. Strādāju katru dienu, izņemot brīvdienas. No Kolkas reizēm ierodas pārbaudīt, kā strādāju.

2. Bez darba esmu gadu un jūtos iepriecināta par šo iespēju. Noteikti turpināšu, jo patlaban citu iespēju nopelnīt nav.

Kolcinieks Andris Rudbahs:
1. Esmu vācis lapas, zarus, dedzinājis zarus, vācis ābolus.
2. Paziņa piezvanīja un pateica par iespēju pieteikties programmā. Vairāk nekā gadu biju bez darba. Pa šo laiku man izdevās atrast pastāvīgu darbu, programmā vairs nestrādāšu. Ar aizvadīto laiku esmu apmierināts.

Diāna Siliņa un Alnis Auziņš

Ieskats mūsu kora vēsturē

Lepojamies par mūsu kultūras vērtībām, arī kora dziedāšanas tradīcijām. Dundagas koris ir viens no senākajiem Latvijā. Tā vēsturi pamatīgi pētījis un materiālus apkopojis skolotājs, korists un kormeistars **Ernests Ābols (1922–1997)**. Ieskatīsimies šī vākuma nelielā daļā (*kursīvā*) pirms kora 140 gadu jubilejas koncerta.

Dundagas pusē pirmos mēģinājumus 1869. gada rudenī Kubeles skolā sāka šīs skolas skolotājs Gustavs Traubergs, dzimis dundadznieks, mācīties Irlavas skolotāju seminārā. Dundagas koris 1882. gada 18. maijā ar deviņu garīgu dziesmu programmu koncertēja Talsu baznīcā un tai pašā reizē ar desmit laicīgu dziesmu programmu — Grunskas viesnīcas zālē (Talsos). Tajā laikā ne Talsos, ne Talsu apkārtnē vēl nekādu koru nebija. Kāpēc tāds izņēmuma stāvoklis?

Dundagas pagastam bija laime, ka pagasta vadībā pailgu laiku bija divi izcili pagasta vecākie: Frīcis Adamovičs (darbības laiks 1867–1879) un Kārlis Rovičs (1879–1887). Šie abi vīri bija gudri, enerģiski, saimnieciski, ar progresīviem uzskatiem, ar samērā plašu garīgo apvārsni (F. Adamovičs bija K. Barona svainis). Viņu laikā pagastā bija nodibināta dziedāšanas biedrība (1872), neliels simfoniskais orķestris (1884) 16 vīru sastāvā (5 vijoles, alts, čells, kontrabass, flauta, 2 klarnetes, 2

trompetes, 2 mežragi, tuba), uzceltas 7 jaunas mūra skolas ēkas, ērts pagasta nams ar sarakojumu zāli. Kultūras dzīvi balstīja pagasta spēcīgais ekonomiskais stāvoklis: 1874. gadā nodibinājās krāj-aizdevu sabiedrība, viena no spēcīgākajām toreiz visā Latvijā. Bija gadi, kad tās kapitālu skaitīja ap 200 tūkstoš zelta rubļu. Sabiedrības kasieris bija Jānis Irbiņš, spējīgs finansists, arī aktīvs korists, kora patriots, kontrabasists.

Otrs faktors varēja būt tas, ka dziedāšanas biedrībā toreiz ļoti aktīvi iesaistījās skolotāji, toreiz galvenā Dundagas un tās apkārtnes inteliģence. Dirģenti bija skolotāji, organizētāji — skolotāji, kora balsts — skolotāji (toreiz — tikai vīri). 1880. gada Dziesmu svētkos korī bija 14 vīri, 7 no viņiem skolotāji; 1888. gadā — attiecīgi 13 un 7. Pašā Dundagā tik daudz skolotāju toreiz nebija, viņi brauca uz mēģinājumiem no Vidales, Nevejas, Kubeles. E. Dinsbergs jau bija stipri gados, tomēr arī viņš atbalstīja dziedāšanas biedrības darbu, cik tas bija viņa spēkos.

Dundagas kora darbības laikā ir bijuši pārtraukumi, bet tie nav bijuši tik gari, lai zustu dziedātāju paaudžu pēctecība. Kora dziedāšanas tradīcijas dundadzniekos vienmēr bijušas dzīvas.

• 2. Dundagas sadraudzīgās biedrības Vārpa koris. Otrajā rindā trešais no labās — kora diriģents Jānis Šultners. 1930. g. sāk.

Tāpat kā mainās laiks un cilvēki, līdzī laikam mainījies arī kora nosaukums: Dundagas dziedāšanas koris, Puiškalna koris, Dundagas dziedā-

šanas biedrības koris, Dundagas dziedātāju koris, Dundagas sadraudzīgās biedrības koris, Dundagas sadraudzīgās biedrības «Vārpa» koris, Dundagas kultūras nama koris, Dundagas pagas-

Latvijā ir apdraudēta, Dundagā to atbalsta. Katrā laika posmā atradīsim cilvēkus, kuriem pateikties par nesavtīgu pretimnākšanu. Es visu koristu vārdā saku paldies gan Gunāram Laicānam, gan Austrim Kristapsonam, gan pašreizējam novada domes priekšsēdētājam Aldonam Zumbergam, tāpat kultūras darbiniekiem, ar kuriem nemitīgi sadarbojamies.

Lai sīkāk iepazītu kora vēsturi, laipni aicinām visus uz kora 140 pastāvēšanas gadu jubilejas koncertu un ieskatu tā vēsturē 31. X plkst. 17.00 pils zālē.

Sandra Lielanse

Pateicība

Draugi, tie ir eņģeļi, kuri tad, kad tev ir ļoti grūti, palīdz piecelties un atgādina, ka vajag lidot...

Izsaku lielu pateicību visiem, kas 16. X apmeklēja invalīdu kopas Cerība 5. gadu atskaišu sapulci. Liels paldies Dundagas mākslas un mūzikas skolas pasniedzēju kapeļai, Daces Treinovskas mazajām dejtājām, Sociālās aprūpes centra Dundaga saimei par jaukajiem priekšnesumiem!

Cerības vārdā Ināra Čaunāne

Līvõ āiga • Līvu laiks

Tērintš!

Minā um līvlī! Šo frāzi tagad var dzirdēt arvien retāk. Ikreiz, kad to pasaku, man nākas izplūst garos izklāstos, lai gan vēstures un arī dažās latviešu valodas stundās vispārīgi aplūko šīs somugru tautas izcelsmi un valodu. Lībiete esmu ne tikai savā apziņā un pārliecībā, bet arī formāli — ieraksts «lībiete»

Līvu notikumi • Līvōd suggimizt

10. IX dibināta Līvu fonda Rīgas grupa. Par vadītāju ievēlēta Ilze Bernšteina, kuras dzimta cēlusies no Košraga. Par aktīvu darbību apbalvots Jānis Mednis un Linda Zonne.

Portāls *livones.lv* papildināts ar sadaļām *Organizācijas*, kur var iepazīties ar aktuālāko visās lībiešu organizācijās, *Forums*, kur iespējams diskutēt par lībiešiem aktuāliem jautājumiem, un *Komūna*, kur aicināti reģistrēties visi interesenti. Šie portāla papildinājumi tapuši, sadarbojoties *Līvō Kultūr sidām* un Līvu fondam.

Sabiedrības integrācijas fonds atbalstījis Līvu fonda projektu par dokumentālās filmas un valodas

nometnes norisi. Ziemā notiks jauniešu valodas nometne Roņu salā, kuras laikā filmēšanas komanda veidos DVD.

Līvu fonda pārstāve Julģi Stalte iesniegusi fonda priekšlikumus *Lauku ceļotājam* par tūrisma iespēju paplašināšanu Slīteres nacionālajā parkā. Mērķis ir panākt apmeklētāju ilgāku uzturēšanos nacionālā parka teritorijā un tā apkārtnē, kā arī apskatē iekļaut vairāk informācijas saistībā ar lībiešiem.

Tā kā tautas namā telpas bibliotēkas darbam ir par mazām, Dundagas novads pārvietojis bibliotēku no Lībiešu tautas nama uz Mazirbes skolu.

22. IX Tieslietu ministrijā lībie-

vienmēr ir rotājis manas pases sadaļu «tautība». Tieši tas visspēcīgāk ietekmē personas, kuras netic manai tautībai vai lībiešu tautas pastāvēšanai kā tādai. Reizēm tas var aizskart vai aizvainot, bet lielākoties cilvēki, uzzinot ko vairāk, ir ļoti ieinteresēti un saviļņoti, gluži kā atklādami kādu paralēlu, noslēpumiem apvītu pasaku pasauli līdzās savējai. Šādi cilvēki manī vienmēr vieš gandarījumu par auglīgo sarunu un stiprina manu lepnumu būt lībieteī.

Anete Ozoliņa

šū organizāciju sanāksmē piedalījās Līvu savienība, Līvu fonds, Lībiešu kultūras centrs, Limbažu Lauvas. Sanāksmē lēma par mērķprogrammu *Lībieši Latvijā 2008–2012*, naudas sadalījumu 2009. gadam un iespējām piesaistīt finansējumu no ārvalstīm.

26. IX Rīgā Pasaules valodu dienā varēja iepazīties ar dažādām valodām. Lībiešu valodas darbnīcu vadīja *Līvō Kultūr sidām* pārstāve Baiba Damberga.

Dundagas novada avīzē *Dundadznieks* pirmo reizi lasāms *Līvō āiga*. Tas ir nozīmīgi, jo beidzot periodikā atkal parādās lībiešu valoda.

Apkopoja Linda Zonne

Līvō meŗ

Sīe kōrd ma tōks kēratō iļ līvō mier, mis līvliztōn īdōkabāl um vōnd amā tādzi lēba āndaji.

Meŗ ja līvōd rānda attō līvōd sindimō, sīepierāst līvliztōn um ka tuoi nim — rāndalizt.

Līvliztōn um kakš mīerda: piški meŗ ja sūr meŗ.

Kūolka nanās mōlmōd mīerd sōbōd kubbō ja kurās pūols lāinōb sūr meŗ, agā jōvās pūols piški meŗ.

Līvōd miersō vōigōb pāģiņ lešti ja jelāb ka mīerjemā.

Ku āiga um mier pāl sieldō Gaiskuoigōst vōib nēļa aŗŗō nādō.

Sūr mier agā Vāldamier rāndas attō knaššōd līvōd kilād: Vaid, Sānag, Pitrōģ, Kuoštrōģ, Irē, Sīkrōģ, Ūžkilā, Īra, Pizā, Lūž ja Paťikmō. Piškīz mier rāndas attō Kūolka,

Piški Sōnārōntōz 2

kēratō — rakstīt
meŗ — jūra (vsk. nom.),
mīer (vsk. ģen.)
mīerda (vsk. part.*),
mīerūd (dsk. nom.)
īdōkabāl — aizvien
amā tādzi — pats svarīgākais
lēba — maize
āndaji — devējs
Līvōd rānda — Lībiešu krasts
sindimō — dzimtene
kakš — divi
tuoi — otrais
rāndalizt — krasta ļaudis
piški — maza
sūr — liels
nanā — deguns, rags
mōlmōd — abi
sōbōd kubbō — satiekas (dsk. 3. pers.)
kurā pūol — kreisā puse,
kurās pūols — kreisajā pusē
jōvā pūol — labā puse,
jōvās pūols — labajā pusē
lāinōb — viļņojas (vsk. 3.pers.)
vōigōb — peld (vsk. 3.pers.)
pāģiņ — daudz
liestād — zivis (dsk. nom.),
lešti (dsk. part.)
mīerjemā — jūras māte
sieldō — skaidrs
gaiskuoigōst — no lidmašīnas
nēļa — četri
ōŗa — sēklis (vsk. nom.),
aŗŗō (vsk. part.)
Vāldamier — Baltijas jūras (vsk. ģen.)
kilā — ciems
Vaid — Vaide
Sānag — Saunags

Mustānum ja Gīpkō.

Až mēģ iļ mier vaņtlōm, Sōrmō kōla Irēld um rōz jemīņ ku 30 kilomētōrd. Ja Rūnō kōla um 40 kilomētōrd Kūolkast. Agā amā ležģōl Kūolkast um bōjk kōla — set 6 kilomētōrd.

Īra kurk lagtōb Līvōd randō ja Sōrmōdō ja um vāggō lālam kuoig riek mīermīedōn. Piški meŗ Ēstimōl sōb nuttōd līvō mierōks.

Rūnōmō ja Sōrmō kōlidi vōibōd ka kalāmīed nādō, ku ne lābōd kaļģi akkōm. Īezō Irēļ jegāikš, kis vaņtlōb mier pūolō, sālgas vōib selģizt tūlda nādō, mis nei kui tēģ pāistab — se um Sōrmō bōjk.

Jānis Mednis

Līvu tautasnamš — mūsu pils? Līvōd rovkuodā — mād nīn?

Pagājuši 70 gadi, kopš ar Latvijas, Somijas, Ungārijas un Igaunijas palīdzību lībieši tikuši pie savas pils — tautas nama. Šogad šo notikumu atzīmējam Līvu svētkos, klausoties Līvu savienības vadītājas Brigitas Zakares un eksvadītāja Alda Ermanbrika ieskatu vēsturē, kā nams celts.

Gods kam gods, Līvu savienība, iegūstot ēku savā īpašumā, ir spējusi piesaistīt milzu līdzekļus gan no valsts, gan starptautiskajiem fondiem un galu galā pat no privātiem mecenātiem, lai tautas namu vērienīgi izremontētu. Taču dau-

mūra brants. Nams bieži jāpārkrāso. Ūdens padeve izvēlēta nepareizi, tāpēc ūdens ir ar ļoti augstu nogulšņu koeficientu, kas nelabvēlīgi ietekmē kanalizāciju. Arī apkures sistēma ir nepārdomāta un prasa milzu darbu un resursus, lai piekurinātu ēku. Bet pašlaik tās nebūt nav lielākās tautas nama problēmas. Jau 2004. gadā atkārtoti aicināju Līvu savienības valdes priekšsēdētāju Aldi Ermanbriku sasaukt sēdi par Līvu tautas nama stratēģisko attīstību, pieaicinot Dundagas un Kolkas pašvaldību vadītājus. Viss bija sarunāts, un ideja virzījās

rāk nekā simt tūkstoši latu ieguldīti nama remontā, pārvēršot to apdzīvojamā un modernā ēkā. Vēl veicami dažnedažādi darbi, taču kopumā ēka ir unikāls kultūras piemineklis, kas visādā veidā izmantojams cauru gadu aktīvā darbībā un investīciju piesaistē, gan nodrošinot uzņēmējdarbības ienākšanu tajā, gan arī iesaistot Dundagas novadu aktīvā apsaimniekošanā. Ir daudz ieceru, taču nav, kas tos īsteno. Gluži otrādi! Septiņdesmitās jubilejas gadā tas stāv tukšs. Elektrība atslēgta. Malkas kurināšanai nav. Nav neviena, kas to regulāri koptu, rūpētos. Vienīgais uzņēmums, kas pēc ilgām sarunām tomēr bija kļuvis par nama daļēju apsaimniekotāju un reizē arī par vienīgo līvu tūrisma centru Mazirbē, nu sanīdies un pametis gan namu, gan Līvu savienību.

Jūtams, ka kopējā krīze ietekmējusi arī lībiešu entuziasmu strādāt savas tautas labā, taču vai tāpēc ļausim mūsu skaistajam namam nonīkt un sevi padarīsim par apsmieklu? **Ir pēdējais laiks, lai nāktu kopā un lemtu par nama nākotni, jo to cēla ne jau tādēļ, lai kādai sabiedriskai organizācijai bilancē uzrādītos nekustamais īpašums, bet gan, lai tas būtu pieejams visiem līviem un tiem, kas vēlas ko uzzināt par mūsu tautu.** Aicinu visus interesentus, kam šī lieta rūp un ir svarīga, izteikt savas domas, idejas, lai palīdzētu mūsu namam dzīvot un elpot. Aicinu arī Līvu savienības vadību sēsties pie kopīga galda ar mums un Dundagas novadu, lai apspriestu, ko un kā varam darīt mūsu — lībiešu — tautas nama nākotnei.

*Dāvis Stalts,
Līvu fonda valdes priekšsēdētājs*

• *Tukšā estrāde pie lībiešu tautas nama • Tijā estrād līvō rovkuodā jūs*

Jāņa Medņa foto

dzas reizes, iedziļinoties tautas nama jautājumā, esmu guvis faktiskus apliecinājumus remontdarbu neloģiskumam un brīžam ļoti zemajai kvalitātei.

Te galvenokārt jāmin vairākas lietas: remontdarbu sākšana no ēkas augšpuses, nevis no pagraba (neizremontēts, mitrs, brīžam pludo), tā sekas: turpina attīstīties

pareizā gultnē, taču apstājās pie paša Ermanbrika kunga, kurš nevienam nezināmu iemeslu dēļ nobremzēja šo pasākumu un neuzskatīja par vajadzīgu tikties.

Galvenā tēma, kas paliek neatrisināta, — kā tad mēs, lībieši, izmantosim savu namu, jo tas nav celts, lai stāvētu kā no ārpuses aplūkojams lībiešu mauzolejs. Vai-

valodai skanēt un sākt cienīt, zināt un mīlēt mūsu senču tradīcijas un vēsturi.

Mērķa īstenošanai vajag lielu darbu, bet, manuprāt, tas ir sasniedzams un ir jāsasniedz. Līvu tauta ir pelnījusi augšāmcelšanos, kuras vienīgais šķērslis ir vienaldzība, kas jāiznīdē. Jauniešiem aktīvi piedaloties līvu lietās, līvu tautas nākotne būs pasargāta!

Matīss Stīpnieks

1. XI plkst. 14.00
Kolkas tautas namā
kolcinieki tiksies ar Līvu fondu.
Piedalīsies Dāvis Stalts, Aldons Zumbergs, Jānis Dambītis un Edgars Siliis.
Uz tikšanos! Nēmiz sōņ!

Raibs kā dzeņa vēders

Kad aiziesi uz Siguldu...

Vasaras pēdējā ekskursijā 1. X mums laimējās dubultīgi: laiks pieturējās brīnišķīgs, un ar Siguldu mūs iepazīstināja Turaidas muzejrezervāta vadošais speciālists Aivars Irbe.

Vispirms apskatām Gūtmaņa alu — ap 9 metru augstu un 14 metru platu dabas veidojumu klintī. No alas izplūst dzidrs strautiņš. Izlasām zināmo nostāstu par Maiju — Turaidas Rozi, kuras kapavieta ir Turaidas pils kalnā.

Izstaigājam Dainu kalnu, klausāmie A. Irbes stāstījumā, kā 40 hektārus lielo teritoriju daudzi enerģiski cilvēki atbrīvojuši no krūmiem un kritušiem kokiem. Puse no platības ir intensīvi kopjama, plaujams zālājs, vācamašas lapas. Parku bagātina vairāk nekā 20 tēlnieka Induļa Rankas skulptūru. Milzīgi Latvijas laukakmeņi pārtapuši dažādos folkloras tēlos. Par katru no tiem gīdam ir īpašs stāsts. Jā, šīs skulptūras nav šaha figūriņas, tās nav viegli pārvietot. Varam tikai iztēloties, kā lielle akmeņi vesti no Turaidas uz mākslinieka darbnīcu Rīgā un

atpakaļ. A. Irbe kā sasveicinoties katru noglāsta, jo bijis klāt un vadījis visu parka iekārtošanu.

1982. gadā Turaidā uzstādītas pirmās skulptūras: *Bitenieka līgaviņa* un *Veļu akmens*. Pēc tam nāk *Spīdolas akmens* ar *Barontēva portretu*, *Trīs māsas*, *Austras koks*, *Neguli, saulīte, ābeļu dārzā*, *Bij' manam kumelam*, *Ai, zaļā līdaciņa*, *Dziesmu tēvs* un vēl... Apbrīnojama ir mākslinieka fantāzija tēlu izvēlē.

Turaidā mūža nogalē dzīvojis Dainu tēvs Krišjānis Barons. Novadnieka 150. dzimšanas dienu gaidot, Dainu kalnā izveidota Barona taka, bet Siguldas pilsētā uzstādīta mākslinieka Teodora Zaļkalna veidotā Barontēva skulptūra. (Mūspusē, Valpenē, 1985. gadā tapa dzejnieka Imanta Ziedoņa un tēlnieka Viļņa Titāna kopdarbs — K. Barona 150. dzimšanas dienai veltītais akmeņu

krāvums).

Pa ceļam uz Turaidas pili iegriežamies muižas dārznieka mājā, kur iekārtots muzejs un katru apmeklētāju sagaida mājas saimniece, posus senlaiku tērpā ar greznām lībiešu rotām.

Kādreiz Dainu kalna apkaime saukta par Jelgavkalnu un tur atradusies Gaujas lībiešu apmetne. Katrs dižkoks te izstarojot īpašu enerģiju, jutīgākie cilvēki sajūtot zemes starojuma saikni ar kosmosu. Dižkoku Liepu aplī Dainu kalnā padungojam arī mēs. Rita uzdod pareizos akordus, un skan *Es uzkāpu kalniņā*. Lai šī melodija sasniedz I. Ranku ar labas veselības vēlējumu mākslinieka 75. jubilejas gadā!

Ar Dainu kalnu tagad lepojas ne tikai 11 000 siguldieši, bet arī visa Latvija. Tautasdziesmu parkā katru gadu noris folkloras pasākumi. Arī bijušajai prezidentei Vairai Vīķei-Freibergai dāvinātie ziedi, prezidentūru beidzot, nonākuši šeit, un izveidoto saules daudzkrāsaino staru kopgarums sasniedzis 350 metrus!

Turaidas pils tornī nekāpjām, bet Gaujas senlejas krāšņumu vērojam Siguldas piedzīvojumu parkā, nervus kutinošā augstumā braucot ar

krēslu pacelāju.

Ar interesi izstaigājam 1200 metru garo, likumoto bobsleja un kamaniņu trasī. Trases augstums ir 100 metru, no tiem 80 veido kalns, bet līdz augšējam punktam 20 metrus jāpaceļas ar liftu. Uzzinām, ka trasī projektējuši vācu speciālisti, bet būvējuši dienvidslāvi. Pārējo veikuši mūsējie. Drīz te jau saldēs betona sili un gatavosies jaunajai sezonai. Pa ceļam uz Siguldas pilsdrupām un Jauno pili abpus flizētā celiņa mūs kā goda sardze vairāk nekā 50 metrus mīļi sveicina balto alisīšu stādījumi. Pasākains skats un burvīgi medaina smarža tik vēl rudenī! Pilsdrupās uzbūvēta iespaidīga estrāde, bet Jaunajā pilī atrodas novada dome.

Izpelnāmie īpašu labvēlību — paciemoties Elvīras un Alberta Maneku daļdārzā, kas lepojas ar uzrakstu *Latvijas izcilākais daļdārzns no 2004. gada*. Ko te vēl piebilst? Pusdienojam dārzā un atpūtas centrā *Latroze* — lielākajā rožu audzētavā Latvijā. Arī te jūsmojam par brīnišķīgu dārzu.

Ekskursijā daudz ko vērojam pa autobusa logu. Visa Sigulda atklājas kā viens liels parks. Daudzi no mums Siguldā bijuši tikai pamat-

skolas laikā, daži pilsētu skata pirmoreiz.

Pirms atceļa pieņemam Irbes kunga uzaicinājumu paviesoties viņa dārzā. Pie vārītiem laipni sagaida saimniece Maigas kundze — Dundagas meitene! Kamēr daļa priecājas par dārzā burvību un lūdz padomus, mēs, Maigas vienaudzes, dalāmies skolas gadu atmiņās. Saimniece mūs uzaicina *Manderlijā*. Pēc grāmatas *Rebeka* izlasīšanas Maiga tā nodēvējusi savu iecienīto lapeni. Savam vedējpārim — Zemtiņu ģimenei — Aivars Irbe dāvina paša sarakstīto, bagāti ilustrēto grāmatu *Dārzu un parku pilsēta — Sigulda*. Mēs to par simbolisku cenu varam nopirkt. Paldies par to, par ekskursiju un viesmīlību!

Pēc ekskursijas pēdējais apskates objekts — Talsu *Maxima*. Domāju, ka ar disciplīnu apmierināts ir vadošais personāls — gan šoferi, gan mūsu labais rūķītis Aina, kas visu kārtoja un kopā pulcināja. Sildīsimies ar uzkrātajām labajām emocijām un līksim latu pie latīņa, lai nākamgad ceļotu atkal!

Velga Blumberga

Pils hronika

SIA *Berete un Basets* sākusī res-taurēt pils iekšpagalma centrālās durvis.

Atsācis darboties pagasta jauktais koris diriģentes Sandras Lie-lanses vadībā, amatier-teātris, Dun-dagas vidusskolas audzēkņi teātra mākslas un runas kultūras nodar-bībās — režisores Vairas Kamaras

vadībā. Sezonas mēģinājumus plā-no atsākt līnijdeju deļotājas. No-darbības pils telpās turpina galda tenisa spēlētāji un vidusskolas šaha pulciņa dalībnieki. Reizi nedēļā pils zāli izmantos arī mūzikas skolas deļotāju klases audzēkņi.

Katru trešdienu no 30. IX līdz pat Ziemassvētkiem pils mazajā zālē notiek Dundagas evaņģēliski luteriskās baznīcas rīkotais *Alfa* kurss.

Jauniešu mītnes pakalpojumus šajā mācību gadā izmanto 10 Dun-dagas vidusskolas audzēkņi no Kol-kas un Ances pagasta.

Valsts kultūrkapitāla fonda at-balstītajā projektā (piešķirti Ls 500) SIA *Arhitektoniskās izpētes grupas* 8. X izpētīja pils Barona vannas ista-bu (sk. foto).

10. X pilī viesojās Latvijas radio «kāpēcīši». Zinātkāro bērnu inte-resi apmierināja pils gide Ruta Bēr-zīņa.

Baiba Dūda, pils direktore

• Kas slēpjas zem flīzēm?

Dundadznieka foto

Šahisti Rumbas kausā

2. un 3. X mūsu visjaunākie šahisti piedalījās ierastajās komand-sacensībās Kuldīgas šaha skolā.

Šoreiz bija ieradies kupls dalībnieku pulks — 28 komandas, 128 dalībnieki, turklāt pēc ilgiem gadiem sacensības bija pagodinājuši arī lietuvieši.

No mūsu kvarteta šajās sacensībās 2 dalībnieki var piedalīties vēl divus gadus, 2 — nākamgad, tātad nākamajā rudenī vajadzētu sagaidīt vislabākos rezultātus.

Šoreiz veicās labāk nekā pērn, jo bez punktiem nepalika. Ģirtam Treinovskim un Rihardam Hermanim katram pa 2 punktiem, Rūdolfam Bražim 3,5, Paulai Skaidiņai — 4,5 punkti. Individuāli Paula izcīnīja visaugstāko vietu pie sava, meiteņu, galdiņa — dalītu 8.–10. vietu 28 dalībnieču konkurencē. Savukārt mūsu komanda dalīja 20.–22. vietu. Nepaveicās pēdējā kārtā, kad bija iespējams sāncensus pieveikt ar 4:0, kas mūsējos būtu pacēlis uz tabulas vidusdaļu.

Alnis Auziņš

Es varu un uzdrīkstos

17. X Pirmajā radošo izpausmju vakarā dundadznieki iepazīstināja ar saviem mākslinieciskajiem meklējumiem.

Toni uzdeva pils zāles iekārtojums — kupli sanākušī publika izvietojās vairākās grupās ap galdiņiem, vakara gaitā līdztekus priekšnesumiem baudot tēju un cepumus. Kultūras centra vadītāja Smaida Šnikvalde uzmundrinot teica, ka rudens jo piemērots radošām nodarbēm un to priekšā celšanai.

Daudzu dalībnieku īstās spējas un darba lauku parādīs nākotnē. Jaunībā rakstīt dzeju ir dabiskāk nekā nerakstīt. Paldies Rigondai Pētersonei, Līgai Dilānei un Sabīnei Freivertei par dūšu. Nesenie vidusskolēni Ģirts Liepiņš un Jurgis Remess iepazīstināja ar svai-gām jaunrades dziesmām. Ar citādu mūziku, roķīgu, sevi pieteica nupat tapis 5 puīšu ansambļis. Pauls, Artūrs, Mārtiņš, Reinis un Dzintars ar mūziku saslimuši mūzikas skolā.

Latvijas Mākslas akadēmijas studente Katrīna Nagle ir īsts ieguvums. No septembra topošā

māksliniece strādā Dundagas Mākslas un mūzikas skolā (DMMS) par veidošanas skolotāju. Katrīnas keramika un gleznas piesaistīja ar nopietnību un arī ironiju, kas keramikā ir retums. DMMS skolotāja Linda Celma un Sandra Dadze aicināja ikvienu apgūt dažādas tehnikas un pirmām kārtām jau gatavot Adventa vainagus.

Baiba Vadone, kas vairs neraksta dzeju, bet reizēm sacer mūziku, nodziedāja dažas dziesmas, savukārt Jurgā īststāstījis par Alfonso Dritvaikociņu gaisotni dažādoja ar humoru.

Dundadznieki atkal varēja tikties ar savējo, Dinu Veinbergu, kurai pieder jauks veltījuma dzejolis Dundagai. Dziesma ar Jāņa Ābola mūziku uzlūkojama kā otra Dundaga himna. Par vakara virsotnēm uzskatu Ģirta Jānberga nodziedātās dziesmas ar mammas Irinas vārdiem un Lailas Pabērzas dzeju.

Paldies rīkotājiem, dalībniekiem un klausītājiem! Jāturpina!

Alnis Auziņš

Dundagas novada teritorijas plānojums

Novada dome 26.08.2009. sēdē pārapstiprināja Dundagas un Kol-kas pagastu teritorijas plānoju-mus tādā apjomā, kādā tie bija spēkā ar pagastu padomju izdo-tiem saistošajiem noteikumiem, ievērojot reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra 06.06.2007. rīkojumu Nr.2-02/44 par Kolkas pagasta teritorijas plānojuma apturēšanu darbībā uz noteiktām Kolkas, Saunaga, Vai-des, Ušu, Sīkraga, Mazirbes, Koš-raga un Pitraga ciema robežām.

Dundagas novada Domes izdo-tie saistošie noteikumi pieejami pašvaldības mājas lapā: www.dundaga.lv sadaļā: Dokumenti, šķirklis: Teritorijas plānojums.

Novada dome ar 23.09.2009. sēdes lēmumu Nr. 140 (protokols Nr.9, 4.§.) uzsāka Dundagas nova-da Kolkas pagasta teritorijas plānojuma daļas grozījumus un apstiprināja darba uzdevumu, kas nosaka:

1. Dundagas novada Kolkas pa-gasta teritorijas plānojuma grafiskajā daļā noteikt Kolkas, Saunaga, Vades, Ušu, Sīkraga, Mazirbes, Košraga un Pitraga ciema robežas;
2. Dundagas novada Kolkas pa-gasta teritorijas plānojuma da-ļā izstrādāt pagasta koplietoša-nas ceļu tīklu;
3. atbilstoši grafiskajā daļā no-teiktajām ciemu robežām un pagasta koplietošanas ceļiem koriģēt Kolkas pagasta teritori-jas apbūves noteikumus;
4. sagatavot Dundagas novada Kolkas pagasta teritorijas daļas plānojuma grozījumu doku-mentus (paskaidrojuma raksts, grafiskā daļa, teritorijas iz-mantošanas un apbūves notei-kumi, pārskats par vietējās pašvaldības teritorijas plānoju-ma izstrādi) atbilstoši MK 19.10.2004. noteikumu Nr. 883 *Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi* prasībām četros eksemplāros.

Gunta Abaja,
Attīstības nodaļas vadītāja

Tikšanās ar iedzīvotājiem

31. X plkst. 11.00

novada domes priekšsēdētājs

Aldons Zumbergs

Mazirbes internātpamatskolas zālē

tiksies ar Mazirbes un citu

piekrastes ciemu iedzīvotājiem.

8. IX Ministru kabinets grozījis 2006. gada 19. XII decembra noteiku-mus nr. 1046 un apstiprinājis «Sociālā drošības tīkla stratēģiju», kas noteic, ka no 2009. gada 1. X trū-cīgajām ģimenēm nav jāiemaksā pa-cienta iemaksas, ārstējoties dienas stacionārā; par viesnīcas pakalpoju-miem, ja pacients atrodas dienas sta-cionārā un paliek Veselības un soci-ālās palīdzības centrā (VSPC) pa nak-ti.

Tas nozīmē, ka trūcīgā persona par ārstēšanos dienas stacionārā da-ļēji sedz medikamentu izmaksas.

Valdis Rande, VSPC vadītājs

Armands Ansbergs (1959)
Vita Tukmane (1974)
Eduards Miķelšteins (1925)
Gints Kārklevāls (1967)
Andris Kokums (1957)

«Dundadznieks» Nr. 10 (91) 2009. gada oktobris.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā 3085.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Ēriks Bērzkalns, Baiba Dūda, Velta Metene, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Smaida Šnikvalde, Aiga Štrausa, Aldons Zumbergs.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusi amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam at-saukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 500 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize